

אתגתא

בשבוע 1116 | ח' בתשרי תשפ"ה, 10.10.24

"מה שקורה פה זו גאולה": מוריה
זעירא, מראשי 'ראש יהודי', על
השנה הקשה ביותר לדתיים בתל
אביב, וגם על המהפכה הרוחנית
שצומחת מהשטח

עניין אישי, רבקי גולדפינגר

ממי אנחנו צריכים
לבקש סליחה אחרי
חמישים ואחת שנה
עפרה לקס

אוסלו וההתנתקות היו טעות. אין פרטנר לשלום"

המהלומה של מתקפת חמאס לפני שנה, שהגיעה
עד ביתו בקיבוץ זיקים שבעוטף, הביאה את יושב
ראש סיעת העבודה לשעבר, אלי גולדשמידט,
לחשבון נפש שהוא מפרסם בכומבי, על אף
המתקפות שהוא סופג ממחנה השמאל

// הדס צורי

ואנחנו ניכנס לחיים.

תרמו את כדיון הכפרות שלכם בסך 180 ₪ ל'עזר מציון' ואפשרו לנו להכניס דגימה נוספת למאגר תורמי מח עצם ולהגדיל את הסיכוי של עשרות חולים הזקוקים להשתלה למצוא תרומה מתאימה ומצילת חיים.

אוריה
בן ה-10,
יקיר

***2236**
www.ami.org.il

תרמו עכשיו
והצילו חיים

תגלית

תודה!

ל- 18,000 צעירים
יהודים מהתפוצות
שהתנדבו בישראל
עם תגלית

תהא שנת קניית בית פרטי עם גינה! במחיר של דירה בעיר!

גמר חתימה טובה לכל בית ישראל

'הבית בצופים' - לגור במרכז,
לשלם אותו דבר ולקבל הרבה יותר!

20% בחוזה 80% באכלוס

***2489**

בליווי בנק
מזרחי טפחות

לידר
ניהול ופיתוח בע"מ

הבית בצופים
הדשא שלנו - ירוק יותר

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

תשובה, תפילה, צדקה וחצי-שבת

מה למדתי השבוע בכנס המיוחד של 'ראש יהודי'?

אלה הפרופורציות. בוואלה, ב-ynet, במאקו, בעיתונים, כל אלה שאמורים להעביר את המסרים לעם ישראל. אנחנו במלחמת תרבות". אז מה עושים במלחמת תרבות כזאת? "הרב צבי יהודה היה אומר שצריך בדורנו להרבות בשתי אל"ף - באהבה ובאמונה. אני הקטן אומר שיש עכשיו עוד שתי אל"ף - אמת ואומץ. לא לפחד מהאמת גם כשמקניטים אותך. כל אחד ששמע משהו בחדשות נגד הדתיים, ויבוא אליך בשאלות קנטרניות, אז מה? תדבקו באמת. ושוב: אמת זה לא שחצנות. זה לא שלי, זה של משה רבנו. חשוב לזכור: אנחנו לא 'ראש יהודי' ולא הרב קוק ולא רבי נחמן. זה תורת משה. ומשה רבנו כידוע גם הותקף רבות על ידי עם ישראל. ואומץ - שימו לב שאת הציונות הדתית תוקפים לפעמים יותר מאשר את החרדים. היא באמת מהווה איום, של חילופי אליטות. אז אנחנו כמובן לא כופים שום דבר. מי שמקבל על עצמו תורה ומצוות יודע, שזה מתוך חירות מוחלטת. אבל ההגמוניה ששולטת בתקשורת ובמשפט מרגישה שהיא הופכת להיות מיעוט. אז בלי כפייה, עם אומץ, עם אמת, ובעיקר עם הרבה אהבה ואמונה."

אני מקשיב לזעירא והמחשבות כל הזמן חוזרות שנה אחרונה. בדיק שנה. אל ההמון המוסת שתוקף אותו ברחובות תל אביב בשבוע שלפני יום כיפור. כבר שם היה ברור לאן זה הולך. יש לי כל הזמן פלאשבקים של האיש המבוגר ההוא שמצביע על זעירא מול המצלמות וצועק "הנה פני הרוע!". באותו הזמן בדיק, הרוע האמיתי עסק בהכנות האחרונות לטבח שמחת תורה. אבל מה לעשות, הקונספציה הייתה שהאויב הוא הציונות הדתית. אז נכון, התקדמנו, התחזקנו, התאחדנו, אנחנו כבר לא שם, אבל האם כולם השחררו מהקונספציה הזו לגמרי? והאם מי שהשתחרר, לא עלול לחזור אליה שוב, ואפילו די מהר, בהשפעת אותם שלושה אחוזים שזעירא דיבר עליהם?

"מאז שעברנו לפני שבע שנים ממעלה חבר שבדרום הר חברון לתל אביב" מספר זעירא, "זכינו מוריה אשתי היקרה ואני והילדים, לארח עשרות צעירים בכל ליל שבת. זה מדהים. ארבעים צעירים מבתים חילונים אצלנו בסלון, נשארים ולא רוצים ללכת. כולם נוטלים ידיים, כולם שרים שירי שבת ושומעים דברי תורה, כולם רוצים להישאר לשחנ"שים עד אור הבוקר. לפעמים אנחנו הולכים לישון באמצע. פעם גילינו מישהו ישן לנו על הספה בבוקר. הם פשוט רוצים את אור השבת. מה יש בחוץ? את הרחוב? וזה מדהים. לא מזמן מישהי מלאת קעקועים הודיעה: 'חברים, יש לי הודעה, אני השבת הולכת לשמור פעם ראשונה חצי שבת!'. וכולם מוחאים כפיים ומתחילים לשיר 'כי אשמרה שבת' ונותנים לה כוח ושמיים איתה ביחד. כל שבת יש איהו וידי תשובה כזה. 'חצי שבת' זה אומר שהיא באה לתפילה, לקבלת שבת נפלאה, ונהנתה בסעודת שבת, ולא שמה לב שהזמן עובר, והיא החליטה ללכת לישון בלי סיגריה ובלי פלאפון. זה מדהים. זה עצום. זה שלב חשוב בדרך. אגב, היום היא נשואה ושומרת שבתות. שלימות. וגם לומדת ומפיצה תורה."

הצעירה הזו היא הסיפור. היא המגמה. עם ישראל חוזר לאלוקיו, בלי בג"צ ובלי בצלם. השאלה מה התפקיד של כל אחד מאיתנו. "כרע, לדעתי, אנחנו מעכבים את העולם החילוני מלהתקרב", מסיים זעירא. "זאת האמת. אנחנו לא נותנים להם את ההזדמנות. הם מחכים שמישהו יפנה אליהם ויציע כבר חברותא, ויזמין כבר לסעודת שבת. יש להם שכן דתי אבל הוא לא מזמין אותם, והוא גם לא מעביר שיעור פרשת שבוע במקום העבודה שלו. תפסיקו לפחד. למה אתם שומרים לעצמכם את המתנה שקיבלנו מהקדוש ברוך הוא? תראו מה קורה בצה"ל עם הציניות, תראו מה קורה ברשתות החברתיות. כל יום איהו זמר מפסיק לעבוד בשבת. יש מפורסמות שאומרות 'אני מתחילה ללכת צנוע יום בשבוע'. אתם מבינים מה קורה פה? ורק אנחנו במגור מגלים את התופעה הזאת אחרונים. לא מתחברים לעם ישראל האמיתי, שמחכה לנו. אז קדימה. בואו לא נישאר מאחור." ●

להקפות שניות, וגם לא ארגון למחיצות ובג"צים. אנחנו ארגון שרוצה לעשות רק דבר אחד בעולם: לאהוב, להאמין ולקרב. וברוך השם אנחנו עושים את זה יותר מ-25 שנה, עם יותר מאלף בעלי ובעלות תשובה במשך השנים, ועם עשרות אלפי יהודים שלא חזרו בתשובה במובן הקלאסי, אבל התחברו והתחזקו והם כל הזמן איתנו, מקבלים כוח והשראה.

"לפני שנה עצר אותי בחור בדרך לתפילה. הוא מבית דתי, ואני רגיל לראות אותו בתל אביב בלי כיפה. בכלל, יש בתל אביב תופעה של המון דתל"שים. יודעים מה זה דתל"ש, כן? דתי לשעתידי... ופתאום אני רואה אותו עם כיפה, הולך לתפילת יום כיפור בכיכר דינגוף, והוא אומר לי: 'אני רוצה להגיד לך תודה'. שאלתי למה, והוא ענה: 'תראה, אני נחלשתי. אני גר בתל אביב. אין לי כוח להגיד שאני דתי. אני מתבייש. אבל זה שאתם עושים תפילה בכיכר, ואתם לא מתביישים בזה, ואתם באים בגאון, ואתם אומרים 'אנחנו שמים על סדר היום תפילה ברשות הרבים' - האמירה הזאת שלכם פשוט נותנת לי כוח. אז אני רוצה להגיד לך תודה רבה'. הבחור הזה ריגש אותי כי לא חשבת לפני כן על הכוח של הציבוריות. אני יודע ללמוד בחברותא, לעשות שיעורי תורה, סעודות שבת, אני לא יודע לעשות אירועים המוניים, אני לא מבין את המשמעות שלהם. פתאום בא בחור ומסביר לי את המשמעות העמוקה של מה שעשינו. זו כנראה הסיבה שיש מי שמפחד מזה."

4 בקהל נמצאים בעיקר צעירים. מאות צעירים וצעירות עם תחושת שליחות. וזה משמח, זה דור העתיד. מצד שני, למה אין פה גם הרבה אנשים מבוגרים? הרי בסופו של דבר כשמדברים, למשל, על להזמין לסעודות שבת, זה רלוונטי יותר לאנשים מבוגרים, בעלי משפחות, בעלי שולחנות שבת. אז למה הם לא פה בהמוניהם? בין המבוגרים הלא רבים בקהל אני מתרגש לזהות אלוף משנה מוכר, שלחם במילואים בעזה, חזר מהקרבות, וכנראה מבין שכאן נמצאת הזירה הבאה. הוא יושב בין הצעירים ומקשיב להרצאות.

"אל תתבלבלו", ממשיך זעירא, "יש מי שאומר: וואי, מה עשינו? נאבקנו על מחיצה? נו, באמת, זה הנושא הכי חשוב עכשיו! אתה הרי כל כך רוצה לקרב, אז אתה יכול לקרב גם בלי מחיצה. יעמדו גברים בצד, נשים בצד, מה הבעיה? אני חושב שאם אתה רוצה להביא אמת לעולם, אתה לא יכול להביא אותה למחצה לשליש ולרביע. אנחנו מתפללים עם מחיצה ואנחנו לא מתביישים בזה. כשאתה רוצה להגיד אמירה משמעותית, אתה צריך להגיד אותה במלוא העוצמה, בגאווה. הכוונה לגאווה יהודית, חלילה לא גאווה פרטית. אתם יודעים שכבוד וגאווה זה שני דברים שהם איכסה ברמה הפרטית, אבל ברמה הלאומית גאווה זה דבר חשוב. אוי ואבוי למדינה שאין לה גאווה לאומית, יכולים להפציץ אותה בטיילים. אוי ואבוי אם אין גאווה רוחנית, יכולים לחשוב חלילה שאתה מתבייש ביהדות שלך. אז נכון, מצד אחד אנחנו רוצים לקרב בכל הכוח, ומצד שני אנחנו נאמנים לתורה ולהלכה בכל הכוח. וזה לא עובד ביחד לפעמים. מה לעשות. לכן אם בית המשפט מחזר לא ייתן לנו להתפלל בכיכר, נתפלל בבית הכנסת. מה לעשות, לא יהיו לנו 3,000 איש. יהיו לנו רק 500 או 700, או כמה שייכנסו בבית הכנסת ברחוב בר כוכבא, ובחוץ יתגודדו. וחבל, כי היתרון של התפילה בכיכר דינגוף זה שכן אדם יורד עם הטיישרט והמכנסיים הקצרים ומצטרף לתפילה, והוא מרגיש בבית, ואנחנו רוצים להמשיך את זה, אבל מה לעשות? אם לא ייתנו לנו, אם הפכנו לסמל, אז לא. יהיו מקומות אחרים בארץ שיעשו. כשמקרבים מתוך ויתור על ההלכה, בטוח קצר אתה מרוויח כי יבואו הרבה אנשים, אבל בטוח הארוך יזלזלו כך. בטוח הארוך יגידו, אה, אתה זה שבשביל שלקרב אותנו הסכמת לוותר על העקרונות שלך? וראש יהודי לא מוותר על העקרונות שלו. ואולי בגלל זה אנחנו מצליחים."

5 וכאן זעירא נתן כמה כללי יסוד לדור העתיד: "קודם כול, לא להתרגש מאותם שלושה אחוז בעם ישראל שמחזיקים 97 אחוזים מכלי התקשורת. תדעו לכם,

1 נכון לשעת סגירת הטור הזה לא ידוע מה יפסוק בית המשפט העליון בסוגיית תפילת יום הכיפורים בכיכר דינגוף. אבל זה לא משנה מה יחליטו השופטים. כלומר, זה משנה מאוד. לצערנו שופטי בית המשפט העליון יכולים לכפות את השקפת עולמם האישית בשלל נושאים עקרוניים וחשובים. אבל בסופו של דבר, הם לא באמת יכולים להשפיע על תהליכים שקורים במציאות. זאת אומרת: הם יכולים לקבוע מכוח החוק, שהם עושים בו כרצונם, איך ינהגו שורת מוסדות וגופים. למשל, עיריית תל אביב. אבל עיריית תל אביב זה לא תושבי תל אביב. כולה עירייה. חשוב לזכור כל הזמן: לא חזרנו, חלילה, לאותה נקודה נוראה שבה עמדנו בערב יום כיפור שעבר, של אלימות נגד תפילות. השנה תל אביב, ובכלל מדינת ישראל, נמצאות במקום אחר לגמרי. באמת השתנינו. ומי שצריך הוכחות לזה שיראה כמה ישראלים, בעיקר צעירים, באו השנה לכותל בכל לילה לסליחות. סדרי הגודל של עשרות אלפים, שהיינו רגילים לראות מדי שנה רק בסליחות האחרונות, לילה לפני יום כיפור - נראו השנה בכל לילה. ולא רק בכותל. בכל ערי ישראל יש עלייה במספר המשתתפים בתפילות ובסליחות. ויש כמובן עוד המונים שמתפללים בבית. או בלב.

2 בתפילות הימים הנוראים, שנייה אחרי האימה של 'ונתנה תוקף', אנחנו מכריזים בקול גדול: 'ותשובה ותפילה וצדקה מעבירים את רוע הגזירה!'. כלומר, אנחנו לא חיים במציאות פטאלית. יש לנו אפשרות להשפיע על העתיד, לשנות אותו. קבלנו שלושה גז'קרים שמנצחים הכול: תשובה, תפילה וצדקה. אז בואו נעשה ספירת מלאי רוחנית קטנה ערב יום הכיפורים תשפ"ה ונראה מה מצבנו. נתחיל ב'תשובה'. כמה תשובה הייתה לנו השנה? אין יהודי שנמצא במקום שבו הוא היה בימים הנוראים שלפני המלחמה. אין יהודי שלא היה לו הרהור תשובה, אפילו היהודי הרחוק ביותר, באלסקה או באוסטרליה, שלא שאל את עצמו שאלות של זהות ומהות, שלא עשה חשבון נפש. הלאה: 'ותפילה'. מי לא התפלל השנה? התפלל מתוך סידור, או שאמר פרקי תהילים, או שפשוט דיבר עם אלוקים - ליתר דיוק: זעק לאלוקים - במילים שלו. אנחנו באים לימים הנוראים עם המון תפילות. צדקה? על זה אנחנו בוודאי יכולים לסמן וי גדול. כמה צדקה ומעשים טובים היו כאן השנה, מאז שמחת תורה. כמה ארגוני חסד, כמה חמ"לים, ובעיקר כמה אנשים פרטיים שהקדישו זמן וכסף לעזרה ללוחמים, לאנשי המילואים, למשפחות שלהם, למפונים וכמובן למשפחות החטופים ולמשפחות השכולות. זאת הייתה שנה של חסד ומעשים טובים. אז כיהודים אנחנו לא שוקטים על השמרים, ולכל אחד יש מה לתקן ובמה להתחזק, אבל בגדול, אחרי כזאת שנה של תשובה, תפילה וצדקה אנחנו באים אל יום הכיפורים הזה מתוך תקווה גדולה שהקדוש ברוך הוא יעביר את רוע הגזירה וניכתב וניחתם לשנה הרבה הרבה יותר טובה.

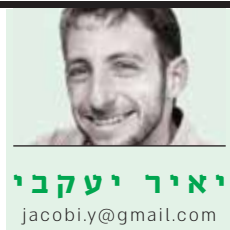
3 ובחזרה לתל אביב. ביום שלישי בערב, שעות ספורות לפני החלטת בג"צ בעניין תפילת יום כיפור בתל אביב, קיימה תנועת 'ראש יהודי' כנס במתחם הסינמה סיטי בירושלים, מרחק עשרות מטרים מבית המשפט העליון. בעיניי זאת הייתה התשובה המוחצת למתקפה על הארגון: כנס 'מעוררים תשובה!' שמטרתו, כפי שנכתב במודעה: 'ללמוד, להאמין, לאהוב ולקרב'. או במילים אחרות, להגביר את ההדתה בימים אלה שבהם יהודים רבים, בכל העולם, רוצים לחזור אל המקורות ואל השורשים שלהם. דיברו בו שורה של רבנים משפיעים: הרב יהושע שפירא, הרב חגי לונדן, הרב דוד ג'אמי, הרב פרץ אינהורן, הרב איתי אסמן. וגם איש תקשורת אחד בשם ידידיה מאיר שבא לדבר ובעיקר לשמוע. והיה הרבה מה לשמוע.

ישראל זעירא, יושב ראש 'ראש יהודי', התייחס בפתיחת דבריו לנושא הנוער שעל הפרק: "מיום כיפורים שעבר ועד יום כיפורים זה... עלינו לכותרות בשנה שעברה ואני כמובן לא יכול שלא לדבר על זה. תראה, 'ראש יהודי' הוא לא ארגון לתפילות בכיכר דינגוף. זה גם לא ארגון

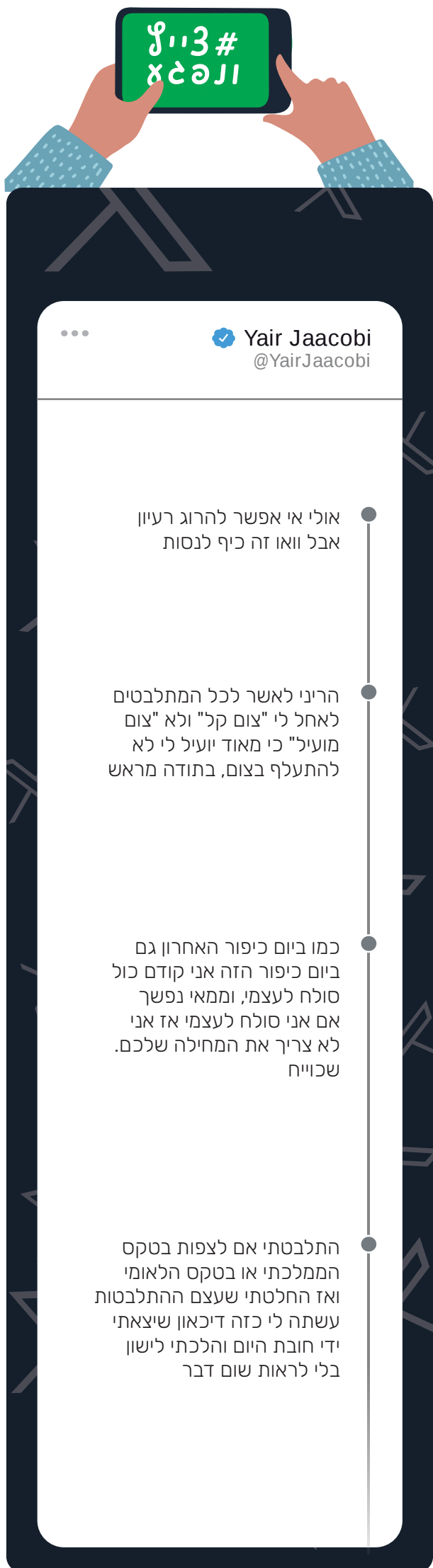
תחל שנה וברכותיה

כולנו מאחלים ומייחלים שתהיה שנה של צמיחה וברכה
ושהשדות ימשיכו לתת את פרי האדמה. **שנה טובה מתפוצ'פס.**

יאייר יעקובי
jacobi.y@gmail.com

אולי אי אפשר להרוג רעיון
אבל וואו זה כיף לנסות

הריני לאשר לכל המתלבטים
לאחל לי "צום קל" ולא "צום
מועיל" כי מאוד יועיל לי לא
להתעלף בצום, בתודה מראש

כמו ביום כיפור האחרון גם
ביום כיפור הזה אני קודם כול
סולח לעצמי, וממאי נפשך
אם אני סולח לעצמי אז אני
לא צריך את המחילה שלכם.
שכוייח

התלבטתי אם לצפות בטקס
הממלכתי או בטקס הלאומי
ואז החלטתי שעצם ההתלבטות
עשתה לי כזה דיכאון שיצאתי
ידי חובת היום והלכתי לישון
בלי לראות שום דבר

פּוּשֵׁי עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל

הדגשתי את החלק האחרון במיוחד.
"לבשר לך?" הוא שאל. "נו, אם אתה מתעקש",
נשברתי. "אתמול אשתי הכינה כתף בקר משהו מטורף",
הוא אמר בחיוך.
יופי של עדכון. ממזר שכזה.

בזמן ההפטרה שוב התגודדו כשבעה מתפללים סביב
אדון פרץ ואני יכול להישבע שהם תחקרו אותו על משהו
שקרה בחדשות. נצמדתי אליהם כי הייתי צריך בדיוק
להתאוויר בחוץ ליד מקום שיש בו מישוה עם טלפון
בכיס. דיברו בשביעות רצון על איזה חיסול בלבנון. חזרתי
לתפילה. אני לא צריך פרטים, העיקר שקרה משהו טוב.
מי צריך לדעת מעבר לזה.

"פרץ הזה מעיין נובע, הא?" זרקתי לולדמן כשחלף
לידי אחרי עלינו לשבת. "כן", אישר ולדמן, שבמקרה
גמור היה זה שישב ליד פרץ בזמן התדרוך. "חיסול וזה, מי
היה מאמין שחיסלנו אותו, הא?" המשכתי. "כן..." ענה
ולדמן, "אתה רוצה לדעת מי חוסל?"

"נו, אם אתה מתעקש אז תגיד", אמרתי, הרי ולדמן
אובייסלי מחפש מישוה לשוחח איתו וגם בין אדם לחברו
זה חשוב. מפה לשם עודכנתי בחיסול של המחליף של
נסראללה.

תאמינו לי, כבר אי אפשר להתפלל בשקט בשכונה
הזאת. מושכים אותך בכוח לעדכונים.

למחרת כבר קיבלתי עשרות פושים תוך כדי התפילה.
פושים כפשוטו. ולדמן פשוט דחף אותי בכל פעם שאדון
פרץ אסף חברים לתדרוך. העדכונים היו בכל שעה עגולה
ומחצית שעה עגולה. הם גם התרחבו לתחומים נוספים
כמו שוק ההון וספורט בין לאומי על בסיס ההיתר של
"שבששת כיוון דעל על". ככה זה כשאין רב לבית הכנסת.
תמורת פתיחת הארון פרץ גם הסכים לבצע בשביל כמה
מהחברים פעילות בשוק המט"ח. חגיגה.

חזרתי הביתה בסוף התפילה, אשתי שאלה איך היה
ועדכנתי אותה בכל המתרחש במדינה פלוס גילויים
חדשים בתחום המדע הבין לאומי.

"בשביל זה הלכתי להתפלל?" היא התרעמה.
"לפחות אני התפללתי", החזרתי לה באותה מטבע, "זה
יותר ממה שאת עשית".

"אני נשארת בבית עם הילדים כדי שאתה תוכל
להתפלל", היא לא נרתעה. יש אנשים שתמיד ימצאו דרך
לנצח בוויכוח.

"טוב, לפחות תגיד מי החליף את פינקלשטיין בחזן
מוסף", היא שאלה אחרי שנרגעו קצת הרוחות.

"מי החליף את פינקלשטיין?" אמרתי לה, "וואללה אני
לא מעודכן".

יומיים ראש השנה ואז שבת זו ברכה. אפשר רק לרחם
על אחינו החילונים שלא זוכים לשלושה ימים רצופים של
שבתון. בייחוד אני מדבר על הניתוק המבורך מהמכשירים
הסלולריים והמרדף הלא נגמר אחרי עדכונים חדשתיים.
קחו אותי לדוגמה. איך שנכנס היום הראשון של ראש
השנה כיביתי את הסמארטפון והלכתי לבית הכנסת
כדי להתפלל בראש שקט. מחוץ לבית הכנסת ישב אדון
פרץ שמתקופת תפקידו נאלץ להיות מעודכן תדיר בכל
המתרחש במדינה. מה התפקיד החשוב הזה שהוא נושא
על כתפיו הרחבות? אף אחד לא באמת יודע. אבל תפקיד
יש בוודאות, אחרת לך תסביר את הסמארטפון בכיס.
בכל מקרה אני ריחמתי עליו. לא זכה להיות מנותק
מאקטואליה.

בסוף התפילה שמתי לב לחברים שמתגודדים בחוץ
מסביב לאדון פרץ. כנראה התרחש משהו במדינה,
הסקת. לא שדחוף לי להיות מעודכן כמוהו. ראשי ורובי
ביום הקדוש ואני לא מעוניין לדעת כלום. אבל שנה טובה
צריך לאחל לאדון פרץ, לא? זה שהוא רגל פה רגל שם לא
אומר שלא מגיע לו יחס. אז ניגשתי כדי ללחוץ יד ולאחל
חג שמח.

"אז מה, על מה מדברים פה? משהו עסיסי?" שאלתי
ככה כדי לגלגל שיחה ולא יותר, הרי לא מגומם לאחל
שנה טובה ולברוח. "מדברים על חזן מוסף, מישוה צריך
להחליף את פינקלשטיין שגויס", הוא ענה.

כמובן. דיון חשוב. "שאלו יהיה השיחות שלנו, הא?"
אמרתי בחיוך, "שלא נצטרך להתעדכן בכלום". "אתה...
רוצה להתעדכן?" שאל פרץ. "חס וחלילה", אמרתי, "תן
לי עשרות דיונים על חזן מוסף ולא עדכון אחד חדשותי".
לחצנו יד ונפרדנו לשלום.

הוא יודע משהו פרץ, זה ברור. אבל הוא רוצה שאני
אתחנן. שימשך לחכות, אני לא אתחנן לכלום כי אני לא
רוצה לדעת שום דבר.

בערב עשינו סימנים בשולחן החג יחד עם הילדים.
התחלנו בסימנים הרגילים ואז המשכנו למקוריים יותר
כמו קולה זירו כדי שתהיה לנו הצלחה בכל הזירות,
ותחיתת פסטרמה כדי שלא נסבול מפוסטראומה. אשתי
שאלה אם אמרו משהו בבית הכנסת על המצב. "אמרו
שייראו כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים",
החזרתי לה בתוכחה גלויה.

הרי לבית הכנסת הולכים כדי להתפלל, לא להתעדכן.
למחרת בדרך לשחרית שוב חיכה מר פרץ על הספסל
בחוץ עם פרוצו הפוקר שלו. למה הוא צריך להגיע כל כך
מוקדם כדי לשבת בחוץ, רק השד יודע.

"שנה טובה אדון פרץ, שנתבשר בשורות טובות",

**"פרץ הזה מעיין נובע, הא?" זרקתי לולדמן כשחלף לידי אחרי עלינו
לשבת. "כן", אישר ולדמן, שבמקרה גמור היה זה שישב ליד פרץ בזמן
התדרוך. "חיסול וזה, מי היה מאמין שחיסלנו אותו, הא?" המשכתי. "כן..."
ענה ולדמן, "אתה רוצה לדעת מי חוסל?". "נו, אם אתה מתעקש אז תגיד",
אמרתי, הרי ולדמן אובייסלי מחפש מישוה לשוחח איתו וגם בין אדם
לחברו זה חשוב**

חובות ברזל

עבור אלפי משפחות
יש עוד מלחמה לנצח

התראות

משכנתא

חשמל

ארנונה

אוכל

טיפול שניים

ביגוד

שכירות

שכ"ל

נסיעות

מלחמת 'חובות ברזל' הכניסה אלפי משפחות
למשבר כלכלי עמוק. 'פעמונים' מסייעת
להביא אותן להבראה כלכלית.
עזרו לנו להפוך את הימים הנוראים
להרבה יותר טובים עבור אלפי משפחות

אנחנו צריכים את התרומה שלכם!

פעמונים
מגלים אחריות

יחד תהיה אכילתו של טובה ומעולה

תרמו **1-800-35-10-12**
עכשיו: **paamonim.org**

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מקרון זה בסך הכול עוגייה

למה מדינות המערב מתאמצות למנוע מאיתנו לנצח? אולי בגלל שבסוף, אנטישמיות זה בסך הכול אוסף של פחמימות ריקות

קצת בעדנו. לכן הוא טבע את ה־don't, מה שגרם לאויבינו להודיע לו "Don't don't us", ואתם הרי יודעים כמה הדונאטס מרכזי בתרבות האמריקנית. אמרתי לכם, הכול קשור לאוכל. גם קאמלה עראיס.

מי בסוף אוכל אותה

רוצים עוד דוגמאות? בבקשה:

שמו של ראש ממשלת קנדה, שזכור מסרבת לייצא לישראל ציוד צבאי, הוא ג'סטין טרודו. אבל כולם הרי יודעים שטרודו זה קיצור של שטרודל.

לשר החוץ הבריטי שהודיע על אמברגו הנשק על ישראל קוראים דיוויד סלאמי. סתם, קוראים לו לאמי. הסמ"ך זה מהקללה שאני מתאפק לא לסנן עליו.

לאחת מחברות הקונגרס האמריקני הכי אנטי־ישראליות קוראים אוקסנה קורט עז. אבל קורט, קמצוץ, לא כל העז. אומרים שגם לשחקן הקולנוע מל גיבסון, שנתפס בעבר לא פעם באמירות אנטישמיות בוטות, לא באמת קוראים גיבסון, אלא מל אפפון.

מכירים את השוודית האנטישמית הצעירה שנלחמת על איכות הסביבה כדי שהעולם יהיה נקי מיהודים? יופי. מה השם שלה? גרטה טונה ברג. האמת היא שלא צריך להרחיק עד שוודיה בשביל שונאי ישראל עם שמות של דגים. פה קרוב יש לנו את אבן־מאזן, ששמו האמיתי הוא מחמוד הבס (בס הוא דג כשר. אבן־מאזן ממש לא), ואת חבר הכנסת מנסור הבס שפושט סנפיריו ואומר ראו טהור אני, ואנחנו מתמוגגים מהזימים ומתעלמים ממה שהוא והחברים שלו ברע"ם זוממים.

ומה לגבי שכננו החביב מסוריה, בשאר אסד? זה לא מזכיר באופן חשוד בשר אסאדו?

והחבר הקצב שלו מטהרן, סתם במקרה קוראים לו חמין האי (לפי השמועה פעם קראו לו צ'ולנטאי, אבל הוא עברת)? והמורה הרוחני שלו, חומייני - מה זה אם לא חום עיני, יעני עוגיות בראוניז? והשותף שלהם ממוסקבה, נשיא רוסיה ולדימיר פוטין? כן, לשונאי ישראל יש שמות של אוכל, לכן הם כל הזמן מנסים להאכיל אותנו מרורים. אבל הם לא אוהבים להתלכלך, בגלל זה הם שמים על עצמם סינוואר.

האמת היא שמאז ומתמיד לאויבים הקדמונים שלנו היו שמות של מאכלים. למשל עמלק, הידוע גם בשם עם הלק, או אדום, העם הקרוי על שם מרק עדשים. לעגלון מלך מואב היה שם של עגל (אולי עשו אותו על המנגל עם הסיחים של סיחון), פלשת זה פלצ'ינטה הונגרית (אבל אם תשאלו את שמשון, העיסה הייתה דלילה), גליית היה ג'לי, או ג'ולים, או ג'עלה, והמן, ובכן, היה מלא בפרג.

זה נכון גם לגבי שונאי ישראל מהעת היותר חדשה, למשל הצורך האוקראיני בוגדן לחס־ניצקי, ממשיך דרכו סימון פטלי־יורה, הנאצי הבכיר הרמן הרינג, וגם הפרופסור הערבי־אמריקני שונא ישראל אדוארד סעיד. נכון, אדוארד זה לא אוכל. אבל כל הצוררים שלעיל אכילים כמו שאדוארד סעיד. הבעיה היא שעם כל האנטישמים הרעילים האלה, בסוף אנחנו אלה שאוכלים אותה. ובכל זאת, לא צריך להתרגש מהצפרדעים - סליחה, הצרפתים - שמאירים את מגדל אייפל בכחול־לבן ורגע אחר כך מנסים לזרוק אותנו ממנו. הם צבועים, נכון, אבל זה בסך הכול צבע מאכל. אנחנו נעשה את שלנו, שיאכלו הם את עצמם. גם מקרון זה רק עוגייה, וכל עוגייה בסוף מתפוררת, או מעלה עובש. והצרפתים הרי אוהבים עובש. לך תבין.

אנטישמים זה בסך הכול פחמימות ריקות. השאלה היא רק איך לעבור עכשיו את הצום של כיפור בלי לחשוב על כל האוכל הזה. ●

גם הוא, כמו העוגייה, בסוף יתפורר או יעלה עובש. נשיא צרפת, עמנואל מקרון

**צרפת היא לא כמו כל הגויים,
צרפת תמיד הייתה בעדנו, עוד
מימי שריפת התלמוד בפריז בימי
הביניים, דרך שיתוף פעולה נלהב
עם הנאצים במלחמת העולם
השנייה, עבור בהטלת אמברגו על
אספקת מטוסים וספינות אחרי
שבחוצפתנו העזנו לנצח במלחמת
ששת הימים, ועד סילוקנו מהסלון
האוירי בפריז בעיצומה של
מלחמת הקיום הנוכחית**

היה מרגש לראות לפני שנה את מגדל אייפל מואר בצבעי כחול־לבן, כמחווה הזדהות לאחר 7 באוקטובר. גם השנה התקיימו בכל העולם עצרות תמיכה בישראל ובמלחמתנו הצודקת נגד הברברים שמאיימים להשמיד לא רק אותנו, אלא את הציוויליזציה המערבית כולה. זאת אומרת לא בכל העולם, רק בחלקו, כלומר פה ושם הניפו את דגל ישראל ומהר מהר קיפלו אותו כדי לא לעצבן את האנטישמים. וזו גם לא הייתה תמיכה במלחמתנו הצודקת, כי בעיני מדינות המערב אין דבר כזה מלחמה צודקת, בטח לא אם היהודים עלולים לנצח בה. לכן ארצות הברית מעכבת חימושים חיוניים, בריטניה אוסרת למכור לנו נשק, וקנדה ביטלה חוזה לאספקת כלי רכב ממוגנים לצה"ל. הגויים אוהבים את היהודים של 7 באוקטובר 2023 - מוכים, מושפלים והמומים - לא את היהודים שמשיבים לאויביהם מנה אחת אפיים, או שבעתים, לא סופי.

אבל לפני שנה מגדל אייפל הואר בצבעי דגל ישראל, וזה מה שחשוב. כי צרפת היא לא כמו כל הגויים, צרפת תמיד הייתה בעדנו, עוד מימי שריפת התלמוד בפריז בימי הביניים, דרך שיתוף פעולה נלהב עם הנאצים במלחמת העולם השנייה, עבור בהטלת אמברגו על אספקת מטוסים וספינות אחרי שבחוצפתנו העזנו לנצח במלחמת ששת הימים, ועד סילוקנו מהסלון האווירי בפריז בעיצומה של מלחמת הקיום הנוכחית.

לכן גם בראש השנה, כשברחבי העולם יהודים התפללו להעברת ממשלת זדון מן הארץ, נשיא צרפת מקרון דאג להודיע שהוא מארגן חרם על אספקת נשק לישראל, כדי שאף אחד לא יחשוד בו שהוא לא נאמן לממשלת הזדון. ככה זה עם הצרפתים - עושים לך מחווה על מגדל אייפל, ואז תוקעים לך בגט בגב.

קרטר מגדל במבה

כדי למנוע בלבול, חשוב להבחין בין עמנואל מֶקְרֹון ובין העוגייה הנקראת מֶקְרֹון. אם כי צריך להודות שיש דמיון מסוים בין עמנואל שלא עימנו ובין העוגייה הצרפתית, שהמקור שלה הוא בכלל מאיטליה: שניהם נראים טוב, מפתים אותך להתקרב, אבל אחרי הביס הראשון אתה מגלה שגם המֶקְרֹון וגם המֶקְרֹון הם בסך הכול קציפה אוורירית משמימה ולא ממש טרייה, גבב של פחמימות ריקות עם יחסי ציבור מוגזמים ומחיר גבוה שבסוף גם משאיר אותך עם טעם מר של צרבת. איפה המֶקְרֹון ואיפה האלפחורס, העוגיות הארגנטינאיות המתחרות שעליהן באמת שווה לבזבז קלוריות. איפה הנשיא הצרפתי הנוכל ואיפה נשיא ארגנטינה, חסיד אומות העולם וידידנו הנאמן חאבייר מיליי.

העניין הוא שעל חאבייר מיליי אומרים שהוא משוגע, כי אין לו בלווית משגעת כמו למקרון, הוא לא מחייך כמוהו חיוך ריק מתוכן, והוא לא חבר של יאיר לפיד. אה, והכי גרוע - הוא בעד ישראל. מקרון, כמיטב המסורת הצרפתית, תמיד יהיה נגדנו, לכן בעיני החברה פה הוא לא סתם מקרון, הוא מקרוני. וזה די נכון, כי מקרון הוא באמת כמו מקרוני - ארוך, מתפתל, חסר טעם וחייבים להוסיף לו רוטב עגבניות. או שמנת פטריות. זאת אומרת אצל הצרפתים זה לא סתם פטריות, זה כמהין. גם אנחנו כמהים שהעולם החופשי יתעורר כבר ויעמיד בראשו מנהיגים אמיתיים, לא בלילה מבולבלת עם שם של עוגייה בטעם של פסטה.

הקטע הוא שפתאום שמתי לב שלא רק מקרון הוא עוגייה. לרבים משונאי ישראל, במיוחד אלה שכמו מקרון מנסים להסתיר את זה, יש שמות שמזכירים אוכל. ברק אובמבה למשל, ממשיך דרכו של הנשיא האנטי־ישראלי ג'ימי קרטר שלפני שהגיע לבית הלבן עסק בגידול בוטנים. האם זה מקרה שלממשיכו של מגדל הבוטנים קוראים אובמבה? אני בספק. לג'ו ביידן, לעומת זאת, אין שם שמזכיר אוכל, אולי בגלל שמפעם לפעם הוא בכל זאת כן

דווקא עכשיו מעשר עני ישראלי

בשנת תשפ"ה שנת מעשר עני,
מתחזקים במצוות המעשר והצדקה
ומחזקים את תושבי הדרום והצפון

חקלאים ובעלי גינות פרטיות,
השנה יש לכם את הזכות לקיים מצוות
'מעשר עני' בהידור
דרך קרן 'בית האוצר' שע"י מכון התורה והארץ

אפשרויות התרומה יפורסמו בקרוב

כפר דרום ת"ו - ניצן
'בית האוצר'

מעשר עני ישראלי, הצדקה הנכונה ביותר

דור מלחמת יום הכיפורים, רצינו לבקש סליחה

יותר מחמישים שנה אחרי המלחמה ההיא ושנה אחרי המכה שחטפנו בעוטף, מהדהדות פתאום החוויות שלהם אל הטראומה שלנו. אולי אם היינו רגישים וקשובים אליהם מספיק, לא היינו נופלים שוב לשאננות המסוכנת הזאת

מבינים מול מה עמדתם שם, ועם מה התמודדתם ואתם עדיין מתמודדים, אם הכאב שלכם היה נצרב מספיק עמוק גם בלב של הדור הבא, אולי היינו זוכרים ממה צריך להיזהר, אולי מערכות המודיעין והמבצעים שלנו היו פחות שאננות. אולי הטבח הזה היה נמנע. ערב יום כיפור אחרי חמישים ואחת שנה, הגיע הזמן לבקש סליחה. היינו צריכים להיות ענווים יותר, מבינים יותר ורגישים יותר, אולי כך היינו מטמיעים את הלקחים באמת.

להתחיל לשאול את השאלות

אבל הלמידה מהמלחמה ההיא לא נגמרת כאן. כשמביטים עליה אפשר להבין שאנחנו נמצאים היום בראשיתו של תהליך ארוך מאוד. תהליך שמתחיל בהבנת העובדות - מה באמת היה שם בשמחת תורה בבוקר, מה הייתה שרשרת האירועים, מה קדם למה, וממשיך בשאלה מה היו הכשלים ומה הביא לכך. ועדות חקירה אמינות חייבות לקום, כדי ללמוד את שהיה ולהפיק לקחים יעילים לעתיד. כל זה ייקח כמה שנים. המלחמה, הרי, עדיין בעיצומה.

ולצד הבנת העובדות והטיפול בכשלים ובמחדלים, מצפים לנו תהליכים חברתיים שאנחנו עוד לא יודעים לאן הם צפויים להתפתח. ההשלכות החברתיות של מלחמת יום כיפור ניכרו לעין שנים קדימה: המלחמה ההיא הביאה את המהפך הפוליטי בישראל, ובעקבותיה פרץ משבר כלכלי. המלחמה הביאה גל של חזרה בתשובה, היא הולידה את תנועת ההתיישבות ביהודה ושומרון ובחבל עזה ואנשי תקשורת נוהגים לראות בה את קו פרשת המים בתקשורת ובצורך לקיים תקשורת ביקורתית.

ראש הממשלה, בנימין נתניהו, הציע השבוע לקרוא למלחמה 'מלחמת התקומה'. בלי להתייחס לסיבת ההצעה, האם היא מגיעה כדי להפיח רוח בעם או שיש כאן מניע פוליטי, המושג תקומה מהדהד לנו שחזרנו אל מושגי הבסיס, אל ערכי הליבה של האמונה, המדינה והחברה שיצרנו פה. הרבה מאוד סוגיות נפתחות ונבחנות מחדש בחודשים האלה. ההבנה שהיו עוד מלחמות ושטטווח הזמן הנראה לעין לא נוכל לשבת תחת הגפן והתאנה שנטענו בחצרות הבתים, ושכבר לא כדאי שנספר לעצמנו את הסיפור הזה. ההבנה שאי אפשר לסמוך על נשק שמגיע מחו"ל, ובכלל שלמדינות בעולם יש שלל אינטרסים ואמונות ובהם אנטישמיות שקופצת להן מדי פעם כמו שריר לא רצוני. ההבנה שאנחנו חייבים צבא מילואים גדול הרבה יותר ממה שיש לנו, ושמגזרים נוספים חייבים לשאת את האלונקה הזאת, כי המצב היום הוא בלתי אפשרי. העובדה שחבלי ארץ שלמים פונו מיושביהם ומישהו יצטרך לבנות אותם ואיך ייראה הצפון החדש-ישן הזה, ואיך ייראה עוטף עזה, ואיך תיראה עזה עצמה. ומה הקשר, והאם יש קשר, בין ממשלת ימין לביטחון, ואיך ייראו השמאל והימין שאחרי המלחמה, ואיך תיראה החברה בישראל בעוד כמה שנים ועוד ועוד. שאלות שיש להן השלכות חברתיות כבדות משקל.

אנחנו בראשיתה של דרך. הארץ, כאמור, עוד לא שקטה וסופה של המלחמה עדיין לא נראה לעין. איננו יודעים לאן כל זה הולך. אבל השאלות כבר מציצות מעבר לפינה וראוי לשאול כבר עכשיו לאן נרצה שהמדינה והחברה ילכו אחרי המלחמה הזאת, איך אנחנו רוצים להיראות, במה נאמין ולאן נצעד. ובעיקר, מה המקום של כל אחד מאיתנו בתהליכי העומק האלה. מה אנחנו יכולים לתרום ובמה אנחנו יכולים לסייע. ●

איור: שאול גרד

ראש הממשלה, בנימין נתניהו, הציע השבוע לקרוא למלחמה 'מלחמת התקומה'. בלי להתייחס לסיבת ההצעה, המושג תקומה מהדהד לנו שחזרנו אל מושגי הבסיס, אל ערכי הליבה של האמונה, המדינה והחברה שיצרנו פה. הרבה מאוד סוגיות נפתחות ונבחנות מחדש בחודשים האלה

התפילה הראשונה של יום כיפור מתירה את נדרינו, ואנחנו הולכים בה מיום כיפור שעבר עד יום הכיפורים הזה, ומיום הכיפורים הזה עד יום הכיפורים הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, אמן. אז הלכתי והצצתי בטור שלי מיום כיפור הקודם. רצינו לבדוק מה העסיק אותי-אותנו אז, בעולם הקודם.

בערב יום כיפור תשפ"ד כתבתי על מלחמה. לא הייתה זו מלחמת חרבות ברזל, היא הרי עוד לא פרצה אז. כתבתי על מלחמת יום כיפור. במשך יובל שנים היא הייתה המלחמה. גם היום אנחנו פוגשים בכל מקום יתומים ואחים שכולים וחברים כואבים ופצועים מהמלחמה ההיא, שטביעות אצבעותיה עדיין ניכרות בנו. אבל למלחמה ההיא הייתה עונה תקשורתית ברורה. בכל ערב יום כיפור היו נשלפים סיפורים חדשים, פרטוקולים שלא נחשפו, עדויות של לוחמים ממעוז זה או אחר, סיפור של משפחה שכולה שהתפתח במשך עשרות שנים, זיכרונות, שירים, מסות. שנים רבות תמהתי כמה פצע יכול לדמם, איך הוא יכול להעסיק את הכותבים, מאיפה חוצבים כל כך הרבה חומר? בני דורי צחקו על זה קצת. לא יכול להיות שמלחמה אחת מפרנסת כל כך הרבה גיליונות עיתונים ותוכניות וספרים, בכל יום כיפור מחדש.

בחול המועד סוכות תשפ"ד עוד הספקנו לעלות לרמת הגולן, לאירוע מיוחד שהפיק צה"ל לכבוד התאריך העגול של חמישים שנה למלחמה. ביקרנו באנדרטאות ושמענו את חוויות הלוחמים מהשטח. את ההוא שהגיע למילואים בבגד ים עם מגבת וכפכפים והאמין שתוך שבוע הוא בבית, כי כך הוא זכר מהמלחמה הקודמת, ואת זה שעלה על טנק אבל גילה שהוא תקול ולא מצליח לנסוע ודילג לטנק הבא, ואת ההוא שנקלע למארב של סורים ויצא ממנו בנס. פגשנו גם מדרך טיולים ותיק שעשה סיור פרטי ליתומות מלחמה שמעולם לא ביקרה במקום שבו אביה נהרג, אפילו שזה קרה בתעלה בהרי הגולן, הושט היד ובכה בם.

גם הערב האחרון של חיים פרי, אומן ופסל מקיבוץ ניר עוז שנחטף ונרצח בשבי, הוקדש לסיפורי מלחמת יום כיפור. כל המשפחה שלו, על ילדיה ונכדיה, התכנסה בביתה של הבת נעם, ושם גולל חיים בפניהם לראשונה אחרי כל כך הרבה שנים את כל מה שקרה לו בחזית סיני במלחמה. התאריך האזרחי היה אז 6.10, ואיש לא הבין מה מצפה לכולנו ביום שלמחרת.

ויהי ערב ויהי בוקר ומתקפת הפתע שטפה את העוטף ונשאבנו למלחמת חרבות ברזל. שנה אחר כך, והסיפורים מהיום ההוא מסופרים בכל אמצעי התקשורת ומסורטים בסרטי תעודה, וארוזים בראיונות טלוויזיה ובתוכניות רדיו ובהסככים ובספרים. אנחנו נמצאים בעידן של הצפת מידע ובתקופה שבה יש לנו הרבה מאוד חומר גלם מצולם, ועם כל זה - ברור לכולנו שאי אפשר לנסות להבין הכול ולתפוס את התמונה המלאה, אפילו לא סיפור של קיבוץ אחד או מוצב אחד במלואו. פתאום נראה שגם חמישים שנה לא יספיקו כדי לספר ולחקור ולנסות להבין את מה שהיה כאן. אחרי הרבה שנים אנחנו מבינים את בני ה-70 פלוס, את השתיקה, את הטרומה, את העצב, את החיטוט הבלתי פוסק בפצע ההוא, את הניסיון להבין שוב ושוב איך זה קרה.

כן, כל דור חושב שהוא יותר חכם מזה שקדם לו, שהוא יודע הכול, שאצלו הדברים יהיו שונים, ואז ההיסטוריה חוזרת בצונאמי גדול. הפתעה אכזרית יותר, ששמה לה למטרה לרצוח, לחטוף ולהתעלל באזרחים ולא להילחם מול חיילים, כזו שפרושה לאורך כל גבול עזה. דור מלחמת יום כיפור היקר, אם היינו

הפוליסה

שתכריע במשפט!

בשבילם
זה אוכל
לסעודות!

בשבילך
זאת פוליסת
הזכויות

אלפי מנות משביעות ומזינות שנעניק
בעזרתך לאלפי ילדים ממשפחות נזקקות
המתמודדות עם מחסור באוכל.

**זאת הפוליסה שלך
לחיים טובים!**

עלות הארוחות תשרי תשפ"ה

ערב ומוצאי י"כ	חג הסוכות	סעודת אושפיזין בחול המועד	כל חודש תשרי	
120 ₪	720 ₪	60 ₪	1440 ₪	ילד
720 ₪	4320 ₪	360 ₪	8640 ₪	משפחה

**תרום עכשיו למען עוד ילד רעב
שיהיה לו חג שמח, ושבע!**

1800-35-05-35

לתרומות באתר: www.bhi.org.il

**בית
התבשיל**
שלא ישאר יהודי רעב

"אני מקבל כמות אדירה של תגובות, ורואה בכל הדבר הזה תשוקה מדהימה לאחדות". אלי גולדשמידט

על התורה ועל העבודה

בחשבון נפש ציבורי שהוא מקיים בבמות תקשורתיות מתקומם חבר הכנסת לשעבר אלי גולדשמידט, מוותיקי מפלגת העבודה, נגד שנאתם המוצהרת של ממשיכי המחנה הפוליטי שלו כיום לערכי היהדות, תוקף את התנהלותם של מתנגדי נתניהו, שלדבריו מחבלים במאמץ להשבת החטופים, ודורש מאמץ של כל הצדדים להקמת ממשלת אחדות

הדס צורי // צילום: לירון מולדובן

למשמרת הצעירה של מפלגת העבודה ומשם התקדמתי". גולדשמידט כיהן כחבר כנסת ב-92' כשמפלגת העבודה זכתה בבחירות עם רבין, ובשנת 96' כשהעבודה הפסידה לליכוד. ב-99' אהוד ברק ניצח ומונה להיות ראש ממשלה. זו הייתה הקדנציה שבאמצעה החלטתי לפרוש, בעיקר בגלל השקר הגדול שיש בפוליטיקה". כיום הוא עובד כעורך דין בשוק הפרטי ומשמש גם כיועץ לחברות בשליטת משפחת עופר כמו ICL וחברת צים.

בשנת 2015 עבר עם אשתו לקיבוץ זיקים שבעוטף עזה, סמוך לקיבוץ גבעים, שם מתגוררות שתיים מבנותיו. בתו הגדולה נועה חזרה בתשובה וחיה עם משפחתה ביישוב אור הגנוז.

איך הייתה שגרת החיים בעוטף עזה לפני 7 באוקטובר?
"בזכות כיפת ברזל היו מעט מאוד קורבנות משיגורי הטילים. כשהייתה אזעקת צבע אדום היינו נכנסים לממ"ד, מחכים כמה דקות ואז חוזרים לשגרה. אני חושב שהשלמנו עם זה כחלק בלתי נפרד מחיינו. אפילו שיבחתי את ביבי על כך שהוא מאופק בנוגע להתנהלות מול עזה, חשבתי שזה הדבר הנכון לעשות וזה תאם את תפיסת העולם שלי. אני חושב שהיה קונצנזוס בכל המדינה בנוגע לרצועת עזה. אף אחד, חוץ מליברמן ובנט שביקשו מנתניהו להשלים את העבודה בצוק איתן, לא דחה לפירוק החמאס מנשקו. מנתניהו סירב לעשות זאת בצוק איתן בגלל שלא היה קונצנזוס בנוגע לכך. הוא גם כתב על זה בספר שלו, ולדעתי הוא צדק. אנחנו עם שאוהב לחיות את הרגע, לבלות ולשמור על שגרת היומיום שלנו. רצינו להימנע ממלחמות ככל האפשר".

ב-7 באוקטובר גולדשמידט חשב שמדובר בעוד התקפת טילים רגילה בשגרה של העוטף. "נכנסנו לממ"ד וחיכינו, אבל ההתקפה הייתה בעצימות מטרופנית והבנו < שמדובר במשהו חריג מאוד".

אני מתקומם נגד המילה שמאל. מאז ומעולם התקוממתי נגד ההגדרה הזאת. אם היית אומרת לרבין שהוא שמאל, הוא היה מתחלחל", מצהיר חבר הכנסת לשעבר אלי גולדשמידט מיד בתחילת הריאיון. "בכלל, הניסיון לתייג מחנות שלמים בכותרות רדיקליות ושטחיות הוא מאוס בעיניי. אני סולד מהמונח ביביסט באותה מידה שאני סולד מהמונח קפלניסט. איבדנו את היכולת להכיל מורכבויות".

הוא בן 71, מתגורר בקיבוץ זיקים, אב לשלוש בנות וסב לעשרה נכדים. גולדשמידט כיהן כחבר כנסת מטעם מפלגת העבודה בשלוש כנסות בין השנים 1992-2001, ובהן כיהן גם כיושב ראש ועדת הכנסת, יושב ראש ועדת הכלכלה, יושב ראש ועדת הכספים ויושב ראש סיעת העבודה. לפני כחודשיים הוא כתב פוסט שטלטל את חבריו מהשמאל, ובו טען כי השמאל שונא את נתניהו יותר משהוא רוצה בחזרת החטופים, שאם לא כך כבר הייתה מוקמת ממשלת אחדות רחבה. מאז הוא לא מפסיק להתראיין בבמות תקשורתיות שונות, שבהן הוא מדבר על חשבון הנפש הפוליטי שהוא עושה ועל האכזבה מהמחנה שלו, שלדעתו נסחף אחר מיעוט רדיקלי וקולני.

"שיבחתי את האיפוק מול עזה"

את הקריירה הפוליטית שלו התחיל כיועץ המשפטי של התק"ם בשנות ה-80. "הייתי אז חבר קיבוץ גינוסר", הוא מספר, "והתחלתי לפעול במסגרת מפלגת העבודה, שאחד מראשיה היה יגאל אלון. בזכות עבודתי בתק"ם הכרתי המון חברי קיבוצים, וכיועץ משפטי הכנסתי לקיבוצים מסרים חדשים בנושא המשפטי ובנושא זכויות הפרט, ולכן בתוך הקיבוצים הייתה לי הרבה השפעה. הלכתי לפריימריז בתוך מפלגת העבודה במחוז הקיבוצים וניצחתי. נכנסתי

מחבלי הנוח'בה לא הצליחו לחדור לקיבוץ זיקים, אבל בחוף זיקים ובבסיס הצבאי הסמוך לקיבוץ נרצחו כ-40 איש. "אל הקיבוץ עצמו הגיעה חוליה של חמאס בסוואנה שנקלחה ממחנה צה"ל וניסתה להיכנס, אבל כיתת הכוננות הצליחה לחסל חצי מהם ולהבריח את השאר."

ידעת על מה שקורה מסביבכם?

"לא ידעתי את זה בזמן אמת אלא אחרי שעות רבות, כי בסביבות שש וחצי בבוקר הכול הפסיק לעבוד בבית: האינטרנט, החשמל, המים. היינו מנותקים ולא ידענו כלום על מה שקורה בבארי ובכפר עזה, וגם לא בנתיב העשרה הצמוד אלינו". לגולדשמידט, כאמור, יש שתי בנות בקיבוץ גברעם. הבת הצעירה היא העובדת הסוציאלית של קיבוץ כפר עזה. "היא דיברה עם חברי קיבוץ כפר עזה שהיו כלואים בממ"דים וחיששו קשר עם העולם החיצון בכל דרך שהיא. הם זעקו לעזרה והיא ניסתה לעזור ככל שיכלה. כמובן שבשבילה זו טראומה כואבת. היא לא יכלה לעשות כלום כדי לסייע". בשלב מסוים הוא נזכר שאפשר לשמוע רדיו ברכב, ולמרות הסכנה יצא החוצה, שמע קצת רדיו והתחיל להבין את גודל האימה.

"בהמשך היום הגיעו אלינו מכיתת הכוננות ואמרו שאם יש לנו אפשרות להתפנות רצוי שנעשה זאת. נסענו לגברעם ואחר כך התפנינו לבית של קרובי משפחה בטבעון, שם שהינו עד חודש אפריל ואז שבנו לזיקים".

רק לא "רק לא ביבי"

"האמת המאוד קשה היא שאנחנו יותר שונאים את ביבי מאשר רוצים בטובת החטופים", כתב גולדשמידט בתחילת ספטמבר, לאחר רצח ששת החטופים במנהרה. הפוסט שבו טען שבשל שגוה אישית לנתניהו השמאל סירב לשבת עם הליכוד, וכעת נתניהו מחויב לבן גביר וסמוטריץ' ואינו יכול ללכת לעסקה, עורר הדים ציבוריים רבים.

מה הביא אותך לכתוב את הפוסט הזה?

"לפני שהתפרסמה הידיעה בדבר הירצחם של ששת החטופים במנהרה, הגיעה אליי השמועה על כך. כמובן שלא הפצתי אותה ואף הלכתי במוצאי שבת להתכנסות למען החטופים בצומת שדרות. אני במכוון לא קורא לזה הפגנה לשחרור החטופים, כי מדובר בהתכנסות מאופקת ולא פוליטית, שמתרכזת רק בחטופים ולא בקריאות להפלת הממשלה. כשהקריאו את כל שמות החטופים החיים, הקריאו גם את שמות ששת החטופים שידעתי שאינם בין החיים. הרגשתי מחנק בגרון ושאלתי את עצמי מה אנחנו יכולים עוד לעשות כדי לשחרר אותם".

התשובה מבחינתו הייתה לחזק את הממשלה: "אמרתי לעצמי שישנה טענה שביבי לא מקדם עסקה כי ממשלתו תלויה בבן גביר ובסמוטריץ' שמתנגדים לעסקה. חשבתי שאם אכן יש טענה כזאת, ואם השמאל אכן רוצה לעשות הכול כדי שהחטופים ישוחררו, הכי הגיוני יהיה לומר לנתניהו שעד הבחירות הבאות השמאל לא ינסה להפיל את הממשלה. יתרה מכך, אנחנו צריכים להיות מוכנים להיכנס לממשלה כדי לנטרל את החשש של ביבי מכך שהוא לא ישרוד פוליטית. חשבתי שיש למחנה השמאל מרכז כלי שסייע לשחרר את החטופים".

ההנחה שלך שבגלל בן גביר וסמוטריץ' אין עסקה היא הנחה שאפשר להפריך.

"אולי", הוא אומר, "אבל אנחנו מחויבים לעשות את ההשתדלות שלנו. גם אם בסוף חס ושלום זה לא יצליח, הציבור בישראל ידע שכולם עשו את כל מה שאפשר כדי שזה יקרה. אם חיים

כל הזמן בהרגשה שמדובר בשיקול פוליטי שמונע עסקת חטופים, אפשר להתפוצץ מתסכול, כי תינוק בן שנה וחצי נמצא בשבי החמאס! איך אנחנו יכולים לחיות עם הדבר הזה?"

מה היו התגובות שקיבלת ממוחנה השמאל?

"חטפתי על זה חזק", הוא מודה. "למשל, אצל רביב דרוקר בערוץ 13 גמרו אותי. הם טענו שם שיאיר לפיד הציע לנתניהו תמיכה, אבל זה לא נכון. לפיד לא אמר לו שהוא לא ייקח אותה לבחירות והתנה את כניסתו לממשלה בהוצאת בן גביר וסמוטריץ'. זו לא ההשתדלות שעליה דיברתי. שמעון פרס אמר פעם משפט שאימצתי: אם אתה רוצה לעשות חביתה אתה צריך לשבור ביצים. אתה לא יכול גם להשאיר את הביצה שלמה וגם שתהיה לך חביתה".

לדעתו, השמאל מבין שלא יוכל יותר לעלות לשלטון בדרך דמוקרטית, ולכן מחפש כל הזדמנות כדי לסלק את נתניהו, שמהווה בעיניו את המחסום העיקרי בדרך לשלטון. "ההידרדרות שלנו התחילה מכך שעמדנו על זה שביבי יעמוד לדין מיד. נהיינו

"חמיד צמתי ביום כיפור, הלכתי לתפילת נעילה, אני אוהב ללמוד גמרא ואוהב את הדת. בילדותי רוב האנשים שהכרתי הצביעו מפא"י אבל הלכו לבית הכנסת וכיבדו מאוד את המועדים היהודיים. מפלגת העבודה אף פעם לא הייתי אנטי-דת ותמיד היו בה גם הרבה דתיים. יש משהו בפרוגרס כיום שמרחיק אותנו מערכים יסודיים כמו אחדות ויהדות"

ר'ק לא ביבי' ולא קיבלנו את העובדה שהוא יועמד לדין אחרי שהוא יסיים את הקדנציה. בעיניי זה היה אינסטינקט של over kill, ואז כשהימין עלה לשלטון לא יכולנו להצטרף לממשלה כי אמרנו ר'ק

"באמצע הקדנציה של אהוד ברק החלטתי לפרוש, בעיקר בגלל השקר הגדול שיש בפוליטיקה". גולדשמידט בתקופתו בכנסת

אלא תזות שלמות. אני משתדל לענות לכל אחד אבל לא עומד בקצב. אני רואה בכל הדבר הזה תשוקה מדהימה לאחדות. כשהתראיינתי בתוכנית 'הפטריוטים' ואמרתי שצריך אחדות, מיד רעמו מחיאות הכפיים של הקהל".

גם השמאל רוצה אחדות?

"הימין יותר רוצה אחדות. השמאל הרבה פחות", הוא מודה בכנות. "גם זו בעיניי תוצאה של רוח הפרוגרס והרתיעה שלנו מאנשים שמחצינים את יהדותם וגאים בה".

יש בשמאל הרדיקלי אנשים שבשבילים הימין והמתנחלים הם האויב.

"אני לא מבין את זה", הוא אומר. "השמאל הציוני כבר מזמן אימץ את התפיסה שכל גוש ההתנחלויות המרכזי ביהודה ושומרון יישאר אצלנו, בכל הסכם שהוא. נכון שיש לנו בעיה עם ההתנחלויות המבודדות, עם נוער הגבעות וכו'. לי באופן אישי יש בעיה קשה מאוד עם העלייה של בן גביר להר הבית ועם עוד פרובוקציות שהוא עושה. אני פוחד שהעולם המוסלמי יתפוצץ עלינו בגלל זה. יש מיליארד מוסלמים בעולם, ואסור לנו לקומם עלינו את כולם בגלל הר הבית. אבל אני יכול להתנגד להתנהגות הפרובוקטיבית הזאת, וגם להבין את אותה בחורה שדיברה איתי לא מזמן וסיפרה לי שהיא גרה באריאל ופחדת לנסוע בכבישים בגלל הטרור. למה אני לא יכול להזדהות איתה?!" הוא תוהה. "הרי אני נמצא באותו מצב! הסנטימנט שלנו צריך להיות סנטימנט של חיבור וחיבוק. אני לא חייב להסכים עם כל מה שבן גביר וסמוטריץ' עושים, אבל אני יכול להאמין שהם רוצים טוב כמו שאני רוצה טוב, רק שהדרכים שלנו חלוקות".

הוא רוצה מאוד בממשלת אחדות ומאמין ביכולתה של ממשלה כזאת להרגיע את המחלוקות: "כל מי שהפך להיות רק לא ביבי כבר ישב איתו בעבר בממשלה, כולל אהוד ברק, והם גם כיהנו בתפקידים הכי מרכזיים: לפיד היה שר האוצר, ליברמן שר הביטחון, ברק היה שר הביטחון. ככל שאני קורא יותר תגובות אני מבין יותר ויותר כמה אנשים משתוקקים לשיח המאחד, כולל חלקים גדולים בשמאל הישראלי".

אז מדוע אין אחדות?

"בין היתר כי כרגע השמאל מפולג לכמה

לא ביבי". גולדשמידט מתייחס גם לסוגיות בוערות נוספות על סדר היום הפוליטי והציבורי, אבל מקפיד להישאר ענייני ולא עושה הנחות לשני צידי המתרס. כך למשל בנושא הרפורמה המשפטית: "התנגדתי נמרצות והתבטאתי בחמת זעם נגד הרפורמה המשפטית כי חשבתי שהורגים את ציפור הנפש שלי. גם אני חושב שצריך רפורמה במערכת המשפט, אבל הדרך שבה זה נעשה הייתה מאוד בעייתית". יחד עם זאת, הוא גם מבקר חריף של ההפרעה לתפילות יום כיפור בכיכר דיזינגוף. "ביום כיפור שעבר פרסמתי פוסט מזועזע על הטמטום ועל העוול הבלתי נתפס בדבר פיצוץ תפילות יום כיפור בתל אביב. אני גדלתי בתל אביב, ומעולם לא הייתה כזאת רדיפת דת בתל אביב כמו שיש היום. היהודיות שלי הייתה נוכחת כל הזמן. תמיד צמתי ביום כיפור, הלכתי לתפילת נעילה, אני אוהב ללמוד גמרא ואוהב את הדת. בילדותי רוב האנשים שהכרתי הצביעו מפא"י, אבל הלכו לבית הכנסת וכיבדו מאוד את המועדים היהודיים. מפלגת העבודה אף פעם לא הייתה אנטי-דת ותמיד היו בה גם הרבה דתיים". הוא סבור שרוח הפרוגרס הנושבת מארצות הברית ואירופה היא זו שמביאה את הניכור ליהדות. "יש משהו בפרוגרס שמרחיק אותנו מערכים יסודיים כמו אחדות ויהדות. מישוהו אמר לי לאחרונה דבר מעניין: הוא טען שאנחנו, בשמאל, לא יכולים להשלים עם זה שיש יהודים שגאים ביהדותם".

מדוע?

"כי אנחנו לא כאלה. אנחנו רוצים להיות יותר אוניברסליים, לתמוך יותר בזכויות אדם. באופן אישי אני לא מבין למה אי אפשר לשלב את הגאווה של להיות יהודי עם הדאגה לזכויות אדם, הרי אין בכך שום סתירה".

סנטימנט של חיבור וחיבוק

התגובות שהוא מקבל מחלק ממוחנה השמאל הן קשות, אבל מנגד הוא מקבל גם כמות אדירה של תגובות חיוביות ובקשות לדון על הדברים. "החווייה שאני עובר היא מטורפת", הוא אומר. "לא העליתי בדעתי שהדברים יעוררו כזה הד ציבורי. אני מקבל כמות אדירה של תגובות, ולא טוקבקים קצרים

נופש סוכות

זל studio אודיה נוסבאום

סוכות בלתי נשכח בגוש עציון

אירוח ופעילויות ללא הפסקה!

אנו מזמינים אתכם להתארח בכפר
עציון במתחם הארחה המגוון שלנו
(צימרים, איגלו-חאן קמפיינג ועוד)
שמתאימים לכל המשפחה.

במהלך החג, תיהנו משלל טיולים
ופעילויות מהנות עם מדריכי בית
ספר שדה שמתאימות לכל הגילאים.

לתושבי הצפון ואנשי מילואים (מעל 100 ימי מילואים במלחמה),
ארוחות, אטרציות וסיורים - במתנה על חשבוננו!

פנסיון מלא בחג ושבת

סוכות ללינה מפורזות במתחם

סוכה מרכזית לארוחות חגיגיות

כניסה לאמת הביאר חינם לכל המשפחה

02-9935133 • K-ETZION.CO.IL 10% הנחה למזמינים דרך האתר

מפלגות, וכל אחד רוצה להיות הבכיר והמוביל. הם עושים גם את החשבון של הבייס, אבל בעיניי הם טועים, כי גם אם יהיו כמה פרוגרסיביים שלא יאהבו את הדיבור המאוחד, מבחינת הציבור הרחב זה רק יוסיף להם תמיכה". לדעתו רבין זכה בבחירות ב־92' מכיוון שלא השמיץ את יריביו אלא ניתח את המצב בצורה אובייקטיבית. "הרבה מצביעי ליכוד הצביעו לו כי הוא נתפס כאדם שלא עושה פוליטיקה".

היה לו את נאום הפרופורורים בנוגע למתנחלים.
"זה היה אחרי שהוא נבחר", הוא אומר. "רבין היה משימתי מאוד. בהתחלה הוא לא רצה את אוסלו, אבל אחרי שהוא עשה את זה הוא הלך עם זה עד הסוף. אני לא יודע מה רבין היה אומר אם הוא לא היה נרצח, כמו שאני לא יודע מה אריק שרון היה אומר על ההתנתקות אם הוא לא היה נכנס למצב של חוסר הכרה והיה רואה את כל מה שקרה אחר כך".

תמיכת בתוכנית ההתנתקות?
"לא הייתי אז חבר כנסת, אבל בהחלט חשבתי שזה צעד נכון. יחד עם זאת, אמרתי לחברים קרובים שאני מאוד לא מרוצה מחוסר האמפתיה שהפגנו כלפי אלה שפגנו. גם אם אין ברירה וצריך לפנות, מדובר באנשים שזה הבית שלהם. צריך להיות איתם ולחבק אותם, גם אם הם יקללו אותך ויירקו עליך. זה התפקיד שלנו: כשאדם נמצא במצוקה, צריך להבין אותו ולתת לו הרגשה שאכפת לך ממנו. לא נתנו להם את החיבוק הזה, גם הליכודניקים לא נתנו אותו. הם היו לבד וזה דבר שמאוד הפריע לי".

אתה עדיין חושב שההתנתקות הייתה צעד נכון?

"אני חושב שגוש קטיף לא היה צריך להיות מובלעת של התיישבות, ואני חושב שזה לא נכון גם היום. אומנם הצבא שלנו צריך להיות שם תקופה ארוכה, כי אם נצא כל הטרור יחזור, אבל אני לא חושב שצריך להתיישב שם. ישראל צריכה לנהל את ענייני הביטחון בעזה, אבל לא את הביוב והארנונה".

יחד עם זאת, הוא מודה שההתנתקות כמהלך מדיני-ביטחוני הייתה טעות, שכן אירועי 7 באוקטובר היו תוצאה ישירה שלה, והוכיחו יותר מכול שפני הפלשתינים אינם לשלום. "ההתנתקות הייתה המשך הטעות של הסכם אוסלו, שאותה עשה הליכוד וביבי הצביע בעדה", הוא מבקש להדגיש כי לא מדובר רק בשגיאה מצד השמאל, "בהתנתקות נתנו להם כל אפשרות לשלוט בעזה

ולהפוך אותה למקום שיכול להיות גן עדן. במקום זה הם החלו לירות עלינו, על שדרות והעוטף. יצאנו לסככים, ובסככים לא חיסלנו את הבעיה עד הסוף והסככים חזרו. 7.10 הוכיח יותר מכול שלא רק שהם לא רוצים שלום, אלא שתאוות רצח יהודים לשם רצח מקננת בתוכם, ואין לנו שום דרך הגיונית בחשיבה מערבית לשנות אותה. לכן ההתפכחות היא מאוד חזקה".

ומה אתה חושב כיום על תהליך אוסלו?

"גם בנוגע לאוסלו, 7 באוקטובר הוא שיצר אצלי את המהלומה של חשבון הנפש וההכרה בכך שאוסלו היה טעות. הנחנו שהאנשים שאנחנו עושים איתם את ההסכם יקיימו ויכבדו אותו, ויחיו לידנו בלי רצון לפגוע במדינת ישראל. טעינו ונוכחנו בזה מיד לאחר חתימת ההסכם, כשהתחילו להתפוצץ אוטובוסים. קראנו לזה 'אויב השלום' אבל אלה לא היו אויבי השלום, כי אחרי האינתיפאדה השנייה התברר שערפאת ובכירים אחרים באש"ף עמדו מאחורי הפיגועים האלה".

הוא קושר בין אוסלו ובין ההתנתקות, וקובע כי שני הניסיונות לשלום, הן מול שלטון חמאס בעזה והן מול הרשות של אברמאון, כשלו. "ביבי נתן לחמאס בעזה כסף, ניסה לטפח אותם על חשבון אברמאון, אבל בסוף לא אלה ולא אלה הם פרטנרים. כי גם הרש"פ, שיש בה משטרה שעוזרת לכוחות הביטחון הישראליים, עדיין משלמת למשפחות שאידיים ומערכת החינוך שלה מסיתה נגד מדינת ישראל והיהודים, היא מאוד אנטישמית. לכן בסופו של דבר, בטווח הנראה לעין אין לנו פרטנר לעשות שלום".

יחד עם זאת הוא סבור שלאוסלו היו גם תוצאות טובות כמו השלום עם ירדן, התחזקות מעמדה של ישראל בעולם והפריחה הכלכלית שלה בעשורים האחרונים. "אבל בחשבון הכולל זו הייתה טעות, כי כל שנה שחלפה מאז אוסלו וההתנתקות החמירה והחריפה את הטרור ואת הבעיות הביטחוניות, שהתגלו במלוא עוצמתן ב־7 באוקטובר".

"אהוד ברק - סוכן כאוס"

גולדשמידט מייחל שהשמאל הישראלי יחזור לערכים של אחדות, יהדות והתיישבות. "הגעתי למסקנה שהבחירות במדינת ישראל צריכות להיות על מי יהיה ראש ממשלת האחדות, כי תמיד צריכה להיות כאן ממשלת אחדות, עד בואו של המשיח. אי אפשר לנהל את המדינה בצורה אחרת. בעיניי, מי שיוכל להקים קואליציה צרה הוא זה שיעמוד בראש ממשלת האחדות וכל

השאר יצטרפו. יש לך תמיכה ציבורית רחבה. אנחנו לא יכולים להמשיך להגיד 'רק לא ביבי', כי כשאני אומר 'רק לא ביבי' אני פוסל את כל מי שרוצה אותו כראש ממשלה ואת זה צריך להוריד מהפרק".

גם איתמר בן גביר לגיטימי בעיניך?

"מי שואל אותי?" הוא תוהה. "אני יכול לשנוא את הפרובוקציות שלו, אבל בממשלת אחדות כל המפלגות הציוניות יושבות יחד".

כשהכניסו את רע"מ לממשלה היית בעד?

"כן, בגלל האישיות של המנהיג שלהם. אני חושב שהוא אדם מאוד מיוחד, אבל אני לא יודע אם בממשלת אחדות צריכה להיות מפלגה ערבית. אני רוצה לפתור בעיות קודמות ושכל המפלגות הציוניות ישבו יחד בממשלה". מלבד אחדות הוא מדבר על עוד שני עקרונות שבעיניו השמאל חייב

"הגעתי למסקנה שהבחירות במדינת ישראל צריכות להיות על מי יהיה ראש ממשלת האחדות. אי אפשר לנהל את המדינה בצורה אחרת. בעיניי, מי שיוכל להקים קואליציה צרה הוא זה שיעמוד בראש ממשלת האחדות וכל השאר יצטרפו. יש לך תמיכה ציבורית רחבה. אנחנו לא יכולים להמשיך להגיד 'רק לא ביבי'"

לאמץ: "צריך לחזור לערכים יהודיים. אני רוצה שכל מנהיגי השמאל יגנו את עיריית תל אביב על שהיא לא מאפשרת קיום של תפילות ביום כיפור בכיכר דיזנגוף. לא ייתכן שיהודי יצטרך לפנות לבית המשפט כדי שיאשרו לו לקיים תפילה! תל אביב היא העיר הכי ליברלית בעולם, ואתם מפחדים מהדתה?"

העיקרון השלישי שהוא מונה הוא הצורך לאמץ בחזרה את ערך ההתיישבות, כולל זו שביהודה ושומרון: "אנחנו היינו אדריכלי ההתיישבות בבקעת הירדן! כשלוניגר רצה להקים את קריית ארבע למי הוא פנה? ליגאל אלון! הקשר המשולש של מפלגת העבודה היה התיישבות בבקעת הירדן, התיישבות בגוש עציון ושמירה על ירושלים מאוחדת. נכון שההתיישבות בהר לא הייתה באג'נדה שלנו, אבל קיבלנו את זה אחרי שזה כבר קם ונהיה". הוא מבקש להתחבר מחדש גם למתיישבים ותובע מהשמאל להפסיק להתנכר אליהם: "מי שגר באריאל ובעפרה הוא שלי בדיוק כמו מי שגר במנרה. צריך להחזיר את האתוס של ההתיישבות למנהיגות של האופוזיציה, ואם נעשה את זה יכול להיות שדברים ישתנו לטובה

צילום: תמי שוחט פלאש 90

"מי שגר באריאל ובעפרה שייך לרעיון של מפלגת העבודה בדיוק כמו מי שגר במנרה". היישוב עפרה

מבחינת המחנה".

לאחרונה צילמת סרטון שבו אתה פונה באופן אישי לאהוד ברק ומבקש אותו. גם הסרטון הזה הפך לווידאלי. מדוע פנית דווקא אליו?

"אהוד ברק הוא איש מפלג", הוא אומר. "אני לא יודע למה הוא עושה את זה. יכול להיות שהוא חושב שביבי הוא האסון הכי גדול למדינת ישראל ושצריך לעשות הכול כדי להפיל אותו, אבל הוא ראש ממשלה לשעבר, וכשהוא מדבר מצטטים אותו בכל העולם. יש לך סטטוס של ראש ממשלה לשעבר, אתה מקבל מאבטחים, טייטל וכבוד, תקבל על עצמך גם את החובות שבוה ותהיה מאופק! המסרים המפלגים שברק מעביר גורמים נוק גדול למדינת ישראל".

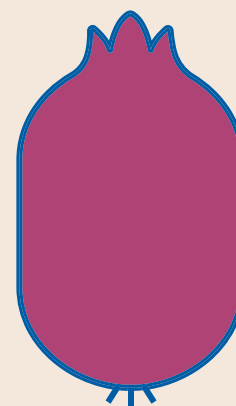
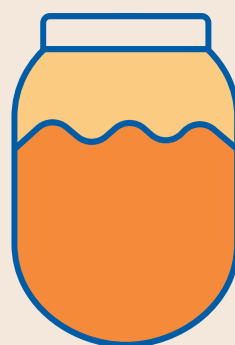
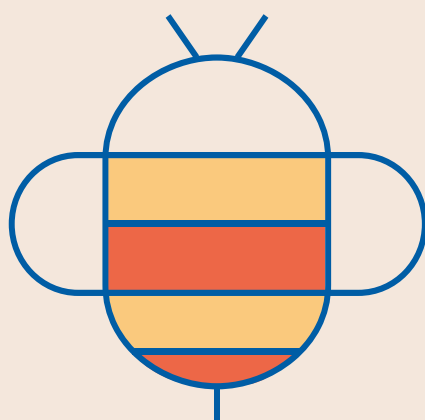
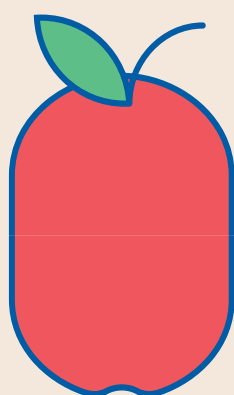
בסרטון הוא מבקש את הקריאה של ברק למרי אזרחי: "מה זה המרי האזרחי שהוא דיבר עליו? זה דבר שאין שום סיכוי שהוא יקרה! אני נותן לו את הקרדיט שהוא יודע שאין לזה שום סיכוי, ולכן אני לא מבין למה הוא אומר את זה. הוא עושה נוק מטורף דווקא לשמאל כי הוא סוכן כאוס". בסרטון ההוא גולדשמידט טוען כלפי ברק שהוא ריסק את השמאל הישראלי: "כשהוא נבחר ב־99' היה לו אמון עצום בציבור. הוא הביס את ביבי בנוקאאוט אבל לקח לו שנה וחצי לריסק אותנו. הוא ניסה לרדת מהגולן, וכשזה לא הצליח לו הוא הלך לקמפ דייוויד עם ערפאת. ואז התחילה האינתיפאדה השנייה, שהייתה גרועה בהרבה מהראשונה, כי במקום מקלות ואבנים היא כללה ירי ופיצוץ של אוטובוסים. בשנה וחצי הוא בזבז את כל הקרדיט שהיה לו וריסק את מפלגת העבודה".

פרוגרסיבי שדומע ב"כל נדרי"

גולדשמידט מתראיין הרבה בכלי תקשורת ימניים ודתיים, וכאמור הופיע לאחרונה בתוכנית 'הפטריוטים' בערוץ 14. "במחנה השמאל אמרו לי: איך אתה לא מתבייש להופיע בערוץ 14?" הוא צוחק. "כביכול הם אומרים: מילא הדעות שלך, מילא שאתה לא 'רק לא ביבי' ושאתה חושב שהשמאל עשה טעויות. על כל זה נסלח לך, אבל ללכת לערוץ 14? מבחינת השמאל זה כמו צלם בהיכל! מה, אלה לא בני אדם? מה קרה לכם?" הוא לא נענה לכל פנייה שהוא מקבל מאמצעי התקשורת, אבל לכל פניה מכלי תקשורת דתי הוא נעתר. "אני מסכים מיד לכל פנייה מהציבור הדתי: הייתי כבר ברדיו קול ח', בכאן מורשת, בעיתון משפחה ועכשיו בבשבע. כשהייתי בכנסת הגשתי יחד עם יעל דיין הצעות חוק משותפות הנוגעות לזכויות להט"ב. במצעד הגאווה הראשון הצטרפתי כאות סולידריות. הלכנו המון לטובת מיעוטים ואלה דברים שאני מניח שאת לא מאוד אוהבת", הוא מחייך, "אבל זה לא אומר שאם אתה הולך למקומות האלה, אתה צריך לנטוש את הערכים הבסיסיים של היהדות. האדם הוא יצור תבוני ומורכב והוא יכול להכיל ניגודים. אני יכול להיות גם פרוגרסיבי במובן של זכויות אדם ואזרח, וגם יהודי כמו שסבא שלי היה פעם בעיירה ולהזיל דמעה כשאני שומע את 'כל נדרי'".

הוא מספר סיפור שימחיש את דבריו: "סבתא שלי, זיכרונה לברכה, התגוררה בערוב ימיה בבית אבות. היא נפטרה בשיבה טובה ובמיתת נשיקה. השכנה שלה לחוד סיפרה שבליילה שבו היא נפטרה, היא שמעה אותה באמצע הלילה אומרת 'שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד'. היא לא הייתה דתייה, אבל היהדות הייתה בקישקע שלה וזה יצא החוצה ברגע שהיא החזירה את נשמתה. אפילו עכשיו, כשאני מדבר על זה, אני מתרגש", הוא מסכם בעיניים לחות. ●

אלעל

בראש השנה אנחנו פותחים חלון להתחדשות,
לתקווה ולערבות הדדית.

..שנה טובה..

צילום: מרים אלסטר

התחלה// לפני 55 שנים, בקיבוץ טירת צבי. שלישית מתוך שמונה ילדים. "סבא וסבתא היו ממייסדי הקיבוץ".

אבא// גדליה גינזבורג, בן 82. "אבא גדל בקיבוץ ועבד בפלחה. אחר כך נשלח ללמוד ביולוגיה באוניברסיטה העברית והיה המורה המיתולוגי לביולוגיה בבית הספר האזורי בשדה אליהו. עד היום הוא מחובר לגאונות שבבריאה האלוקית. במשך השנים אבא היה איש חינוך, ואז חזר להיות אינסטטור. אבא חי את התורה, אוהב את הקדוש ברוך הוא. חי חיים של פשטות, אבל בעומק רוחני".

אמא// אלישבע, בת 80. ילידת קיבוץ טירת צבי. "לאורך השנים הייתה בעיקר אמא במשרה מלאה והתמסרה לגידול שלנו. נושא המשפחה מאוד בדמה. אישה טובת לב, תמיד עם אוזן קשבת לזולת. כולה נתינה".

הנני// "זכיתי בהורים אידיאליסטים. המוטו שלהם: איפה שצריך אותנו, שם אנחנו נהיה. צריך להקים יישוב בגוש עציון? הם שם. הם היו ממייסדי אלוך שבות, יצאו לשליחות מטעם בני עקיבא בארצות הברית, עברו לימית למאבק בנסיגה. מהם למדתי מה זה לחיות חיי שליחות".

שליחות// בכיתה ג' טסה עם משפחתה לשליחות של שנתיים מטעם בני עקיבא באוהיו שבארצות הברית. "הגעתי לבית ספר חדש, עם חברות חדשות ושפה חדשה, אבל למרות האתגרים זו הייתה חוויה מעצימה בשבילי. רכשתי שפה, וגם הגדל והשפע שנחשפתי אליהם לראשונה בחיי הדהימו אותי".

המאבק נגד הנסיגה// בקיץ שבין כיתה ו' לז' עברה משפחתה לימית במסגרת המאבק נגד הנסיגה מסיני. "ההורים שלי באו לימית עם גרעין של כמה משפחות. למדתי בכיתה ז' בבית ספר חילוני בגלל שלא הייתה חטיבה דתית, ולרגע לא הרגשתי זרה או שונה. בדיעבד גדלתי מזה. שם למדתי לא לחשוש להיפגש ולהכיר אנשים שונים ממני".

צלקות// "גרנו בימית בערך שנה עד ליום הגירוש. הגירוש הוא טראומה בשבילי עד היום. נשארו לי צלקות מהפינוי, מההתבצרות שלנו בתוך הבית, מלראות שמורידים את אחותי בכלוב מהג, לראות את אבא מדבר עם החיילים בדשא לפני שגירשו אותנו, אלה זיכרונות לא קלים בשבילי".

לצבא// מימית שבה המשפחה לביתה שבאלון שבות. בתיכון למדה בעמליה, ואחריו התגייסה לצבא. "אבא שלי רצה שכל הבנות שלו ישרתו בצבא, כיבדתי אותו אבל היה לי חשוב לקבל אישור של רב לגיוס. אז פניתי לרב דרוקמן, שנתן לי היתר מיוחד. בשירות הייתי מש"קית הוראה. אחרי זה יצאתי לקצונה והשתחררתי כמפקדת קורס מש"קיות הוראה. עבדתי בפרויקט נערי רפול, והמפגש עם הצעירים הללו, שמקבלים הזדמנות לפתוח פרק חדש בחייהם, היה לי מאוד חזק". בעקבות זאת בחרה ללמוד באוניברסיטת בר אילן לימודי ארץ ישראל וקרימינולוגיה. "רצייתי לעבוד עם נוער בסיכון. רצייתי לעזור לחברה האלה גם דרך חיבור ואהבה לארץ ולהיסטוריה שלנו".

מכירים// בשנות ה-90 התרחשה העלייה הגדולה של יהודים מברית המועצות, ובאותו קיץ ריכזה סמינר לעולות מטעם תנועת אל-עמי. שם הכירה את מי שלימים יהיה בעלה, ישראל ועירא, שבאותה תקופה שימש כעוזרו הפרלמנטרי של חבר הכנסת דאז חנן פורת ז"ל, ובמקביל ריכו סמינר לעולים, "ככה בעצם הכרנו".

מוריה זעירא

55

נשואה לישראל, אמא לשמונה

תושבת תל אביב

מראשי תנועת 'ראש יהודי', מלמדת ומלווה בנות בתהליכי תשובה ומאמנת לזוגיות

בליל שבת עד שלוש לפנות בוקר, מדברים, שרים ולומדים. זה קסם".

תופסים ראש// "אנשים עוברים ב'ראש יהודי' תהליכים מדהימים. מדובר בצעירים אינטלקטואלים ומוכשרים שמחפשים אמת. אנחנו מדברים איתם על הכול, יש פה חירות מחשבתית מיוחדת. הם השפיצים של החברה, ונוצרות פה שיחות מאוד עמוקות. תשע המשפחות המופלאות של 'ראש יהודי' מנצחות על המלאכה".

צינור// "זו זכות בשבילי להיות בית פתוח לחברה שעוברים דרכנו מסע אישי אל עצמם. אני לומדת בבקרים עם בנות מה שהן רוצות. החל מחומש בראשית, בלימוד הכי בסיסי, וכלה בלימודי אמונה, כתבי הרב קוק, מוסר ועוד. אנחנו נוגעים בנבכי הנפש הכי עמוקים. אני מרגישה שאני חיה את החלום. נכון, אני גרה במרתף קטן וצפוף בתוך בלגן ויש המון קשיים ומורכבויות, ועדיין אני עוסקת בדבר הכי מדהים שיש - להיות צינור של הקדוש ברוך הוא ולקרב נשמות אליו. זו זכות מדהימה".

אימון// בנוסף לכך היא מאמנת רווקות לזוגיות. "אני מלווה רווקות, בעיקר בנות 30 פלוס, אל זוגיות. נושא הרווקות כואב ומעסיק אותי מאוד, ואני עוזרת לבנות לחדד מה לחפש בזוגיות, איזו עבודה פנימית הן נדרשות לעשות עם עצמן בשביל זוגיות, ואחר כך מלווה אותן בבחירה ובתהליך בניית הקשר הזוגי".

'את תראי, יום אחד יהיה כאן בית כנסת מלא'. זה היה לפני 25 שנה, והוא צדק ובענק. הוא זיהה את הצימאון האדיר ללמוד ולהכיר, והבין כבר אז שצריך להגיע לעם ישראל".

המעבר// כל השנים הקדישה המשפחה מזמנה ומרצה ל'ראש יהודי', אבל ההחלטה לעבור לתל אביב החלה להתגבש אצלה לפני כשמונה שנים, כאשר בנסיעה לביתם שבמעלה חבר נורה לכיוון רכבם צרור ריות ובאורח נס לא פגע בהם. "זה מאוד טלטל אותנו. הרגשנו שקיבלנו את החיים במתנה. באותם רגעים אתה מבין שהשליחות שלך בעולם כנראה עוד לא הסתיימה. סוג של תובנה שהחיים קצרים, יש לך ברוך ה' כוחות - אז יאללה". וכך נרתמה המשפחה למשימה הבאה שלה: תל אביב.

תל אביב// בעוד כשבועיים ימלאו שבע שנים למעבר של המשפחה לתל אביב. "לעבור עם שמונה ילדים למרכז תל אביב, לעזוב את מפעל חיינו ביישוב, את החברים ואת הבית המרווח והנעים, והבחירה שלנו כמשפחה בשליחות הזאת - זה היה לכולנו שינוי גדול, ואני חושבת שזו הייחודיות שלנו".

כאן זה בית // בכל שבת מתארחים בביתה עשרות חברים מקהילת 'ראש יהודי'. "שבת זה היום הכי ממלא ומשרה כוח. אומנם אנחנו עובדים עליו מאוד קשה לפני ואחרי, אבל שבת היא לב העניין. אנחנו מארחים כל ערב שבת בין 20 ל-40 חברים מקהילת ראש יהודי, כאלה שמחפשים להכיר מה זה שולחן שבת. לפעמים יושבים אצלנו

במגרש הביתי

למה ה'לוי'?
קמה בסביבות שבע, ובכל יום הלוי'ז משתנה. "אני נפגשת עם בנות בחברותות, מאמנת, והשנה גם לימדתי יום בשבוע. זכיתי לחיים של מסירות למשפחה ול'ראש יהודי' וזאת זכות גדולה".

השבת שלי
"פעם הייתה הזמן המשפחתי שלנו. מאז שעברנו לתל אביב היא השיא של השבוע. גם משפחה וגם משפחת ראש יהודי, סעודות עד אחרי חצות ולפעמים עוד אפטר פארטי עם עונג שבת ושיח. תפילות שמחות, היכרות עם אנשים חדשים".

פלייליסט
"שירי נשמה, קרליבך, יצחק מאיר ושירי ארץ ישראל של פעם".

זאת אופת
הרב שמואל והרבנית טובה אליהו. "כל מהותם אמת וכלל ישראל, יחד עם גודל מתוך ענווה, פנים מאירות ודיבור מהלב לכל אדם".

נשאלה
"שיעלם המושג רווקים ורווקות, גרושים וגרושות. שכולם ימצאו את זיווגם ויתחתנו בפשטות, בשמחה ובאהבה לאורך שנים".

לפחית אלוף
"שלא נצליח לדבר זה עם זה ולהסתכל זה לזה בעיניים".

כשאהיה גדולה
"להמשיך לעשות טוב בעולם".

בלב הסערה//

החל מיום הכיפורים שעבר, נמצא ארגון 'ראש יהודי' בעין הסערה לאחר שקיים תפילות המונים בכיכר דיזינגוף והמתפללים ספגו השפלות ואלימות. "המראות מיום כיפור שעבר היו קשים. זה לא קל לחוות מתקפה כזאת על רצון אמיתי להתחבר לכלל, אבל אנחנו מחוברים לנצח. אנשים אומרים לנו: זכיתם להיות חלק ממהלך אלוהי גדול. זה בידור פנימי של העם. אני מתפללת שבעזרת ה' אנחנו ועם ישראל נצמח ונגדל מזה".

צימאון//

"עברנו שנה לא פשוטה. אנחנו כמשפחה באופן אישי וגם קהילת 'ראש יהודי' ועם ישראל בכלל. נפגשנו עם שנאה שלא האמנו שיש ועם להט כזה נגד כל מה שמריח יהדות. אבל מצד שני, אין ספק שהמלחמה גרמה להתעוררות וגרמה לחשוב מה זה אומר שאני יהודי. יש בשטח מהפכה רוחנית. הצימאון אדיר, בית הכנסת מפוצץ באנשים, אנשים באים ללמוד. זו גאולה מה שקורה פה".

גאולה//

"לקראת יום כיפור הזה עברנו ערכאות משפטיות כדי לנסות לשנות את הגזירה שאסור לקיים תפילות עם מחיצה מחוץ לבתי הכנסת בעיר. ברור שלא נפעל בניגוד לחוק, וברור שלא ניתן למראות שהיו בשנה שעברה לקרות שוב, אבל אני תפילה שהקדוש ברוך הוא יפעיל את מידת הרחמים. אני מאמינה שלא משנה מה יקרה ביום הכיפורים הזה - עם ישראל מבקש את הקודש".

אם זה לא היה המסלול//

גננת. אני אוהבת ילדים, את התום והשמחה שלהם".

בס"ד

נועל'ה בשרון

כשאוכל ואהבה נפגשים עם הציונות הדתית

נועל'ה מתחם האירועים של הציונות הדתית

ארועים עד 800 איש

ביחד נשמח. ביחד ננצח!

שנה טובה

שנה שבה לא החטופים והחיללים יחזרו הביתה ללאום

שנה של אחדות

שנה שבה נבין שאין לנו אלא אחת ורק ביחד ננצח

תכלה שנה וקלאותיה, תחל שנה וברכותיה

1000 חוות דעת לא טועות

משעול גיל 1 כפר סבא

להזמנות: יורם 054-7009111

חפשו בפייסבוק נועל'ה אירועי בוטיק בשרון
Noale-events.co.il

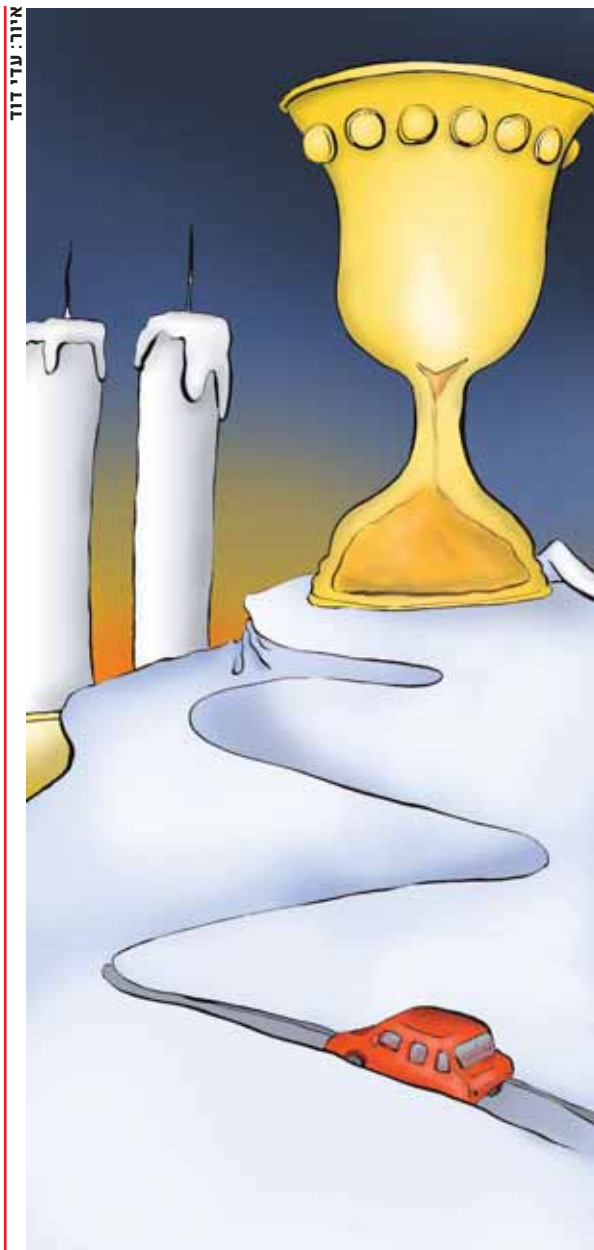
חנה קטן
chanakatan@gmail.com

לנסוע או לא לנסוע, זאת השאלה

מלחמה נגד השעון. ומה קורה כשהציאה להציל נמשכה לתוך השבת, והחזרה לבית הביתה איננה לצורך הצלה? הרי כך עושות אחיות בבתי החולים וגם רוב הרופאים. כאמור, אחרי תורנות שחלה בשבת או בחג, הם חוזרים הביתה עם נהג גוי. אבל מה אם אין נהג גוי? ומעשה שהיה כך היה. ביחידה מבצעית מסוימת נערכו דיונים והיערכויות לקראת פעילות מבצעית שהייתה צפויה לימים הבאים. הדיונים נערכו בשעות יום שישי המאוחרות, והשבת מתקרבת. אחד המפקדים הסתכל על השעון, ובוודאי הרגיש כמו שאני הרגשתי אז, בערב יום הכיפורים. מחוגי השעון אינם חומלים, והנה כבר נכנסה השבת. המפקד הזה רצה מאוד לנסוע הבית כמתוכנן. אשתו וילדיו חיכו לו וגם הוא התגעגע והרגיש שבלי הנסיעה הזאת הוא ייחלש מאוד. מצד שני, הוא הבין שהוא נמצא בבסיס מסודר, יש לו את כל צרכיו, אז האם באמת מותר לו לנסוע בשבת? כמוכן שלא היה נהג גוי זמין. מה הוחלט? אשאר אתכם במתח. בראש השנה שחלף זה עתה היו חיילים ששוחררו הביתה במהלך החג, ורבו הדיונים והפלפולים בנידון. קטונתי מלהביע דעה הלכתית. מה שברור לי הוא שכאשר אני חושבת על החייל שנמצא בתפקיד 24/7 ומרוחק מביתו במשך שבועות ארוכים, קשה לי שלא להזדהות עם הרצון שלו ושל משפחתו, במיוחד אחרי שנה של מלחמה, להרגיש קצת טעם של חג, טעם של משפחה, טעם של נורמליות.

אני אוסרת והרב מתיר. אבל יש נושאים שבהם דווקא אני מוצאת את עצמי מחמירה יותר מהפוסקים הכי מחמירים. כרופאת נשים, בעונה הנוכחית, אני מקבלת שאלות רבות הקשורות לצום יום הכיפורים. חלקן מנשים הרות, חלקן מנשים מניקות, חלקן מסתם נשים. היום קיימים פורומים הלכתיים ורפואיים לרוב הנושאים מענה מקצועי ומהיר. גם אני השתתפתי בלא מעט פורומים, אחד מהם התנהל באתר כיפה בשיתוף בית החולים מעייני הישועה, והיה מאוד מרגש לראות איך הרפואה וההלכה צועדות יחדיו בהרמוניה.

בעבר זה היה שונה. בזמן ההתמחות שלי בגינקולוגיה, הייתי עורכת ביקור עם רב בית החולים במחלקת יולדות בשערי צדק לפני הצום ולמדתי מזה המון. הייתה גם תקופה שבה עבדתי כרופאה בבית ההחלמה ליולדות ביישוב טלז-סטון בדרך העולה לירושלים. בערב יום הכיפורים ערכתי ביקור עם רב העדה החרדית דאז, הרב בלוי, ונשים שאלו שאלות לגבי הצום, כולן יולדות טריות יחסית. פנתה אלינו אישה עם אנמיה קלה, ושאלה אם היא יכולה לצום. בדקתי אותה ועניתי לה שהיא יכולה. ואז הרב הביע דעה הפוכה משלי והורה לה לשתות ולאכול. התפלאתי מאוד, במיוחד שהיה מדובר ברב מאוד קיצוני בדעותיו. ואז פנתה עוד אישה עם סחרחורות עקב לחץ דם נמוך. בדקתי אותה, ואמרתי לה שהיא יכולה לצום והנחיתי אותה לשתות הרבה לפני הצום ולנוח במהלך הצום. ושוב הפתעה - הרב פסק לה שלא לצום כרגיל, אלא שתשתה לשיעורים. וכך זה המשיך עם כל יתר הנשים שחיכו בתור. אמרתי אז בליבי: מול שיש פוסקים. ●

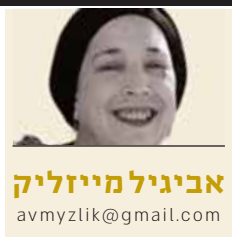
בראש השנה שחלף זה עתה, היו חיילים ששוחררו הביתה במהלך החג, ורבו הדיונים בנידון. קטונתי מלהביע דעה הלכתית. מה שברור לי הוא שכאשר אני חושבת על החייל שמרוחק מביתו שבועות ארוכים, קשה לי שלא להזדהות עם הרצון שלו ושל משפחתו, במיוחד אחרי שנה של מלחמה, להרגיש קצת טעם של משפחה, טעם של נורמליות

נרות ודמעות במחלקת יולדות. את יום הכיפורים ההוא לא אשכח לעולם. שמי לא עלה בגורל להישאר בתורנות, לשמחתי, הרי עבדתי בראש השנה יומיים רצופים... ערב יום הכיפורים ואני בבית החולים. הצום מתקרב, ואני מחכה שיחליפו אותי בחדר הלידה כדי שאוכל לנסוע הביתה. השעה מתאחרת, מחוגי השעון מתקדמים במהירות, והתורן לא מגיע. אז לא היו טלפונים ניידים. זה אומר שלא רק שאי אפשר להשיג אותו, אלא שאני גם לא יכולה להשיג את הבית. חוסר אונים מוחלט. בערוב היום ניגשו המיילדות להדליק נרות, ובלית ברירה, בעיניים דומעות, הצטרפתי אליהן. ואז ממש בסיום הברכה, מול עיניי המשתוממות, הוא נכנס. ומה בפיו? "אהה, תשמעי, כעת הכבישים ריקים ויהיה לך פשוט להגיע הביתה..." גרתי אז בשעלבים. נאלמתי דום. מה יכולתי להשיב לו? תינוק שנשבה.

למה באמת לא נסעתי הביתה עם נהג גוי? ולמה עבדתי בראש השנה יומיים רצופים? התשובה היא שבעלי הרב פסק לי שאין מצב שאני חוזרת הביתה בשבת, גם עם רכב של גוי. וגם לא הלוך, למרות שזה לצורך הצלה. זאת משום ששעלבים נמצא מחוץ לתחום שבת דאורייתא. וכך נהגתי בשש שנות ההתמחות. הייתי מתחילה את תורנות השבת ביום שישי בבוקר ומסיימת אותה ביום ראשון בערב - 72 שעות רצופות (היום על תורנות של 26 שעות מתרעמים המתמחים, ובצדק גמור). אבל מילא, אני בטוחה שריבוננו של עולם זוכר לנו - לי, לבעלי, ולילדיי - את מסירות הנפש הזאת לשמירת השבת לחומרא, שנמשכה שש שנים תמימות, וזה משמח אותי מאוד.

שבת במדבר יהודה. לא כולם מחמירים עד כדי כך. בבתי החולים יש הסעות קבועות של אחיות עם נהגים שאינם יהודים, שמסיעים אותן בדרך הלוך אבל גם בחזרה הביתה לאחר משמרת, וגם חלק ניכר מהרופאים נוהגים להגיע ולחזור. איך זה קורה? כי יש הלכה שאומרת ש"כל היוצאים להציל חוזרים למקומם". הכוונה היא שכדי למנוע מצב שבו המצילים הפוטנציאליים הבאים יהססו לצאת להציל מישוה בשבת מחשש שלא יוכלו לחזור, התירו לכל המצילים לאחר סיום משימתם לחזור. האם מדובר גם במי שיכול להישאר במקומו, אלא שבבית נוח לו יותר?

לפני שנים רבות קרה מקרה שבו נדרשו לשאלה הזאת בדיוק. בחור טייל במדבר יהודה ביום שישי והיה אמור לחזור הביתה. הוא לא יצר קשר עד שבת, והיה חשש גדול לחייו. בשבת בבוקר אורגן אוטובוס שעצר ליד ישיבת מרכז הרב ועלו עליו כמה עשירות מתנדבים. הם יצאו למקום שבו היה אמור להימצא במדבר יהודה, סרקו את השטח, ולצערים הרב אחרי כמה שעות נמצאה גופתו - הוא כנראה מעד עוד ביום שישי ונפצע, ובגלל שהיה לבד לא היה מי שיסייע לו והוא נפטר. לאחר שאותרה גופתו, התעוררה השאלה מה עושים עם כל הבחורים. האם מותר להם לעלות על האוטובוס ולחזור ליישובה, או שעדיף שיחכו עוד כמה שעות במקום מוצל וישתו הרבה מים, ורק אחרי יציאת שלושה כוכבים יחזרו ליישובה? התווכחו על כך הבחורים, חלקם חזרו וחלקם נשארו, ולאחר מכן גם רבני ישיבת מרכז הרב מצאו צדדים לכאן ולכאן.

תשובת המשקל

טעות במשקל בחנות תכשיטי זהב הסתיימה בלקח חשוב שנושאת איתה המוכרת מכאן והלאה

כיצד להגיב. לבסוף התקשרתי לסוחר ההוא והטחתי בו דברים קשים. הסוחר נפגע מאוד, וטען בכל תוקף כי לא היו דברים מעולם וכי אני טועה, ולא הוא. במשך יום שלם התהלכתי בתחושות קשות ביותר. למחרת בבוקר הגיע סוחר אחר, שאף ממנו אני קונה סחורה. הפעם ידעתי כי לא אקח שום צ'אנס ואשקול באופן מדויק את התכשיטים שלו. התחלתי לשקול ו... שוב טעות! הסוחר מצהיר על משקל מסוים, ואילו כאן מופיע משקל אחר. שקלתי תכשיט אחר תכשיט ו... זה לא ייתכן, העולם השתגע? באותו רגע נכנסה בתי לחנות עם בנה בכורה, נכדי בן השלוש.

"אמא", אמרה לי, "אני חוששת שאתמול, כשיצאת להפסקה ונשארתי כאן בחנות, השובב הקטן שלי התעסק במאזניים. אני מציעה שתבדקי שהכול בסדר איתם". הבטתי בה המומה. לאחר מכן בדקתי את המכשיר ונדהמתי לגלות שבאמת הוא לא היה מכוון על המצב הרגיל שלו, אך באופן שלא ניתן היה לקלוט בזמן השימוש הרגיל. מיהרתי לסדר את העניין וכל התכשיטים חזרו למשקלם המקורי... כולל התכשיטים של הסוחר שעליו צעקתי רק אתמול. כמובן שהתקשרתי אליו והתנצלתי פעמים רבות, אך היה זה בשבילי שיעור לכל החיים!"

שלו זו מילה ולעולם אינני בודקת אחריו. הוא כותב לי את משקל הזהב על פתק מסודר - ובשבילי זה מספיק. אך יום אחד הנחתי על המאזניים המקצועיים שלנו - מאזניים איכותיים, אמניים ומדויקים - תכשיט שזה עתה קניתי מאותו סוחר, שהיה כתוב עליו שמשקלו הוא משקל מסוים. להפתעתי ולחרדתי התברר לי כי המאזניים שלי מראים על טעות וכמות הזהב פחותה משמעותית. הודעו עתי. איך זה ייתכן? הרי אני מכירה את הסוחר הזה שנים רבות כאדם אמין וישר, האם ייתכן שהוא רימה אותי ואת הלקוחות שלי? שקלתי שוב ושוב ובכל פעם קיבלתי את אותה התוצאה. החלטתי לנסות לשקול תכשיטים אחרים, ולחרדתי הרבה - המשקל של כולם היה פחות מהמשקל המצוין עליהם".

כשהנכד נשאר בחנות

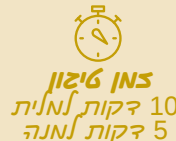
"קשה לתאר את תחושותי ברגעים ההם, כאילו האדמה רועדת תחת רגליי. האמינות שלי, שבה כה התגאיתי, הפכה להיות בדיחה, פרט להפסד הכספי הגדול שנגרם לי. לא ידעתי

אדם שרוצה טוב ומחפש טוב, שרגיל כל חייו לחפש איך להיות טוב על פי אמות המידה של התורה, עשוי לפעמים להגיע למקום שבו הוא בטוח שאין סיכוי שהוא טועה. הרי הוא תמיד מחפש להיות ישר ואמיתי, אז איך ייתכן שהוא טועה? אך מי שכן עם עצמו ומסכים להתבונן על עצמו בעין האמת, מגלה שלמרבה הצער הוא עדיין לא מושלם, ולמרות הרצון הטוב גם הוא יכול לטעות. אומנם לא קל לגלות זאת, אך דווקא על ידי זה הוא יכול לסלוח לחוסר מושלמותם של אחרים. לחברה טובה שלי זה קרה בערב החג, והסיפור שלה היה לימוד חשוב גם בשבילי. וכך היא סיפרה:

"בבעלותי חנות תכשיטים ותיקה מזה שנים רבות. אני משתדלת לנהל אותה באמונה וביושר, ובחסדי ה' יצא לי שם של אדם אמין. לקוחות רבים שבים אליי פעם ופעמיים ושלוש, ואני אוהבת את עבודתי ומודה לה' עליה. פרט לתכשיטים היפים והמיוחדים שבחנות, אני מרגישה שאנחנו משווקים גם יושר ואמינות.

"אחד הסוחרים שמהם אני קונה סחורה הוא אדם דתי שעומו יש לי קשרי מסחר כבר שנים ארוכות. עם השנים נוצרה בינינו מערכת של אמון הדדי ושיתוף פעולה מוצלח. בעיניי מילה

גלילות אנארקוט בחילוני כבד אופ ופטריות

האנטרקוט הפרוס דק דק הוא אחד המוצרים האהובים עליי. אני משתמשת בו לשימושים רבים במטבח, אבל אחד הנהדרים שבהם הוא הגלילות. חמש דקות טיגון ומתקבלת מנה חגיגית במיוחד שתפאר את שולחן החג.

• חבילת אנארקוט פרוס דק דק, מופשר לילה במקרר • מנה לאכילון

• בצל גדול קצוץ דק • 3 כבות מנה זית • 2 סולסולות פטריות טריות קצוצות דק • 250 גרם כבד אופ צלוי • 4 כבות פירורי לחם • 3 שני שום כתושות

לרועה: • כוס יין אדום • בצל קטן קצוץ דק • כף מנה זית • כף סילאן • מלח ופלפל • כף חומץ בן יין אדום או בלסמי

מכינים את המלית: מנקים היטב את הכבד וחותרים לקוביות קטנות. מחממים מחבת רחבה על אש גבוהה, מוסיפים את הבצל הקצוץ ומטגנים כדקה, מנמיכים את האש וממשיכים לטגן ולערבב מדי פעם, עד שהבצל זהוב. מגבירים שוב את האש, מוסיפים את הפטריות והכבד ומטגנים עד שכל הנוזלים מתאדים. מוסיפים מלח ופלפל ומסירים מהאש. מוסיפים למלית את פירורי הלחם ועשבי התיבול. מכינים את הרוטב: בסיר קטן מטגנים את הבצל בשמן הזית, כ-5 דקות על אש בינונית, מערבבים מדי פעם עד שהבצל מזהיב קלות ומתרכך. מוסיפים את החומץ ומבשלים אותו על אש חזקה עד שהוא מתאדה לגמרי. מוסיפים את היין והסילאן, מביאים לרתיחה ומתבלים במלח ופלפל. מנמיכים ומבשלים עד שחצי מהנוזלים מתאדה.

מכינים את הגלילות: לוקחים פרוסה אחת של אנטרקוט, מניחים בחלקה הקדמי פס של מלית בעובי 2 סנטימטרים ומגלגלים עליו את הבשר. ממשיכים להכין באותה צורה את כל הגלילות. מחממים שמן במחבת רחבה ומטגנים בה את כל הגלילות כ-3 דקות על צד אחד, הופכים לצד השני ומטפטים בעדינות ובצורה אחידה דבש או סילאן על כל הגלילות. מטגנים עוד 2-3 דקות, עד שהגלילות מזהיבות. מעבירים לצלחת הגשה. יוצקים כף או שניים של הרוטב מסביב לכל מנה ומגישים.

תנובה
אלטרנטיב

לקפה שבין
הסעודות

WHITE

משקה שיבולת שועל
בטעם הכי קרוב לחלב

משקה שיבולת שועל בתוספת סידן
וויטמינים, מפוסטר על | 1 ליטר

למהדרין יש
תנובה

פרווה כהשגחת הבד"ץ
שירושלים
המזרחי